

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SPALIO - OCTOBER 19, 2006

Vol. XCVII Nr. 202

Kas rūpi Lietuvos Respublikos prezidentui

Prezidentas Valdas Adamkus atsisveikina su Didžiosios Britanijos karaliene.

Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

Vladimiras Laučius

Alfa.lt

Rolando Pakso ir Valdo Adamkaus prezidentavimai tampa kažkuo panašūs. Kai 2003 m. spalį Valstybės

saugumo departamento (VSD) pateikta informacija paskatino steigti parlamentinę tyrimo komisiją, pažeidžiamu pripažintas R. Paksas sukvietė Valstybės gynimo tarybą. Braškan-
ti valstybės vadovo kėdė ir iš aplinkos

pasklidęs negeras kvapas sukėlė refleksą – kviesti aukštuosius valstybės pareigūnus į krūvą pas gintiną prezidentą.

Tą patį, iš prezidentui artimos aplinkos pasklidus negeram kvapui, praėjusį penktadienį padarė V. Adamkus. Aplinkybės labai panašios: VSD informacija, kuria, tiesa, šį kartą saugumiečiai su Seimo nariais dalintis nepanoro, ir parlamentinė tyrimo komisija, kurios akiratyje – Prezidentūrai artimi žmonės.

Kas galėtų paaiškinti, kam praėjusį savaitgalį prireikė Gynimo tarybos? Gal parodomasis rusų diplomato išsiuntimas, kuriuo, matyt, mėginta nukreipti dėmesį nuo Lietuvos saugumiečių jovalo, sukėlė grėsmę valstybės saugumui? O gal V. Adamkui neduoda ramybės Šiaurės Korėja, susprogdinusi branduolinę bombą?

Į Gynimo tarybos posėdį buvo pakviestas Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius. Tad Šiaurės Korėjos versija lyg ir nepasitvirtin-

na. Kur kas labiau panašų į tai, kad valstybės vadovas nutarė tiesiog pagąsdinti konservatorius, Seime reikalaujančius nuodugnai tirti VSD jovalą. Akinančius laikiną tyrimo komisiją aktyviau dirbti.

Maža to: prezidento veiksmų strategai, gaunantys patarėjų atlyginimus už nepatartinus patarimus, „sustrategavo“ V. Adamkaus kreipimąsi į Konstitucinį Teismą dėl laikinųjų komisijų. **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- O jeigu neklauso?
- Kaunas išgirdo Budapešto sukilėlių šauksmą.
- „Draugo“ lietuviukai.
- Mokykla, pavadinta Sūduvos šviesuolio vardu.
- Neklūpčiokime prieš melo stabus.
- JAV LB Švietimo tarybos veikla.
- Šaunus koncertas Jaunimo rūmų salėje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.76 LT
1 EUR — 3.45 LT

Britanijos spauda: lietuviai persistengė

Vilnius, spalio 18 d. (Alfa.lt) — Didžiosios Britanijos spauda, nedaug dėmesio skyrusi karalienės Elizabeth II vizitui į Lietuvą, trumpai aprašė karalienės apsilankymą Vilniuje. Šiltai aprašė viešnios pagarbą laisvės kovotojams ir kalbą Seime bei pabrėžtus artimus dviejų šalių santykius, Britanijos žurnalistai atkreipė ypatingą dėmesį į saugos priemones Vilniuje, praneša Lietuvos radijas.

„Karalienė pasitiko minios policininkų“, – sako kandi „The Daily Telegraph“ antraštė. Laikraščio korespondentė pastebėjo, kad lietuviai, persistengę užtikrindami apsaugą, taip tikriausiai darė dėl to, kad neišsivadavo iš mentaliteto, įskiepyto kelis dešimtmečius trukusios sovietų okupacijos.

„Karalienė norėjo pamatyti kuo daugiau Lietuvos žmonių, tačiau ji nesitikėjo, kad jai teks sveikinti tiek civiliais drabužiais aprengtų pareigūnų“, – rašė laikraštis.

Kitas dienraštis „The Times“ pastebėjo, kad lietuvių „troškimas užtikrinti kuo didesnę apsaugą prieštaravo karalienės norui sutikti kaip galima daugiau paprastų lietuvių“.

Skaitant atsiliepimus apie vizitą akis bado skubotas rašymas ir menkas žurnalistų nusimanymas. „The Times“, vienas didžiausių ir seniausių dienraščių Anglijoje, interneto tinklalapyje, rašydamas apie vizitą, ne tik klaidingai parašė Lietuvos vardą, bet ir supainiojo Baltijos šalis su Balkanais.

Tarptautinėms misijoms trūksta medikų

Vilnius, spalio 18 d. (BNS) — Lietuvos vadovaujamoje Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupėje veikiančiai karo ligoninei trūksta aukštos kvalifikacijos specialistų, tačiau civilių medikų nesudomina galimybė už nebologą atlyginimą per pusmetį įgyti unikalios krizinės medicinos patirties.

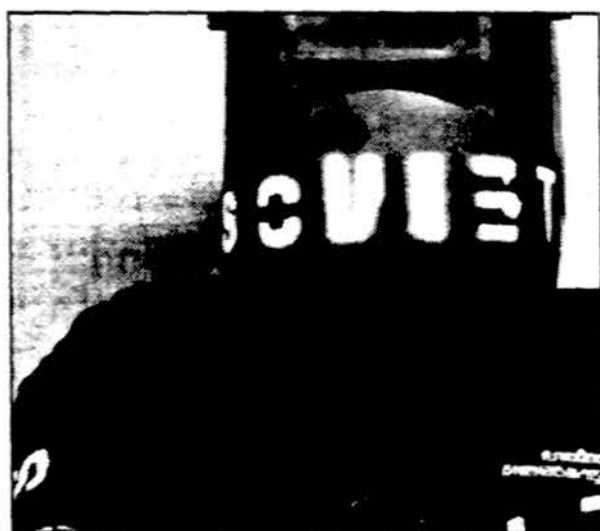
Tai pasakojo Karo medicinos tarnybos (KMT) vadas pulkininkas Kęstutis Kuršelis, trečiadienį dalyvavęs Krašto apsaugos ministerijoje surengtame Seimo Sveikatos reikalų komiteto išvažiuojamajame posėdyje.

„Mes turime didelių sunkumų, ieškodami aukštos kvalifikacijos chi-

rugų ir anesteziologų PAG ligoninei. Civilinių medikų nesudomina galimybė už maždaug 7,000 litų 'į rankas' mėnesinį atlyginimą pusmetį per misiją Gore įgyti neįkainojamos patirties ir padėti valstybei“, – sakė pulkininkas K. Kuršelis.

Jo teigimu, dauguma Karo medicinos tarnybos specialistų tarptautinėse misijose dalyvavo vidutiniškai po 2–3 kartus, o kai kurie, kaip, pavyzdžiui, chirurgas majoras Gytis Dominaitis – ir visus penkis. Pasak KMT vado, karo medikai turi darbų ir užduočių ir Lietuvoje, dalis jų KMT derina ir savo tiesioginį, ir administracinį darbą.

Sovietų parankiniai prisipažino išdavę partizanus

Neišaiškinti sovietmečio nusikaltimai neduoda ramybės nepriklausomai Lietuvai.

Vilnius, spalio 18 d. (BNS) — Kauno apygardos teismas antradienį pradėjo nagrinėti dviejų Alytaus rajono gyventojų Jono Juškausko ir Juozo Navicko baudžiamąsias bylas.

Jie kaltinami pokario metais dalyvavę išduodant ir žudant miškuose už Lietuvos nepriklausomybę kovojusius partizanus.

J. Juškauskas teismui teigė pripažįstantis savo kaltę. Jis pasakojo, kad miškus partizanauti išėjęs 1949 metais, tačiau 1952 metais per specialią Sovietų saugumo tarnybos operaciją buvo sučiuptas ir grasinant, kad su juo bus susidorota, sutiko bendradarbiauti.

J. Juškauskas teigė 1952 metais Sovietų saugumui parodęs partizanų bunkerį, kurį sovietų kariai sunaikino, nukaudami ten buvusius partizanus.

Kitas kaltinamasis J. Navickas kaltę pripažino iš dalies, bet jam pareikštus kaltinimus dėl dalyvavimo žudant partizanus neigė.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-18-06

*****ORIGIN MIXED ADC 604 PERIODICALS
S3 P2 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
DC 20540-4830
WASHINGTON

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

PAMINĖTA GARBINGA
SUKAKTIS

Rugsėjo 24 d. popietėje Lietuvių klubo salėje Romo Kalantos šaulių kuopa, vadovaujama Antano Gudonio, surengė savo veikiam nariui šauliui Vladui Gedmintui jo 90-ies metų minėjimą, dalyvaujant R. Kalantos šaulių kuopos nariams ir svečiams. Buvo sudarytas ilgas stalas (apie 50 žmonių), įskaitant ir sukaktuvininką su žmona, o salėje dar buvo per šimtinę asmenų, susirinkusių į kiekvieną sekmadienį vykstančią klubo popietę. Klubo pirmininkė L. Kynienė nuoširdžiais žodžiais pasveikino jubiliatą, o kuopos vadas A. Gudonis išvardino Vlado Šaulio nuveiktus darbus kuopoje.

Trumpoje sukaktuvininko biografijoje A. Gudonis paminėjo, kad Vladas Gedmintas gimė Piktėikių kaime, Žemaitijoje 1916 metais. Būdamas 6 mėnesių neteko tėvo, kurį tuo metu okupavę Lietuvą vokiečiai nušovė prie namų, grįžtant iš miesto. Vladui buvo 2 metai, kai mirė jo mama, palikdama jį visiškai našlaičiu. Jis užaugo tarp giminių, gyvenimui einant sava vaga, matydamas ir blogio, ir gero. Išmoko staliaus amato, įstojo į šaulių organizaciją, vėliau tarnavo į Lietuvos kariuomenėje. 1940 metais sukūrė šeimą. Susilaukė 3 sūnų: Vlado, Kęstučio ir Aleksandro. Karo nublokštas, atsidūrė Jugoslavijoje, tada perėjo į Vokietiją, o vėliau atvyko į JAV pas žmonos gimines Worchester, MA. 1980 m. persikėlė į Floridą, kur šiltesnis klimatas.

Jubilatas dirbo ne tik su šauliais. Būdamas Lietuvių klubo narys, ilgus metus jis dainavo klubo chore, keletą metų buvo ir choro pirmininku. Būdamas geras stalius, reikalui esant, visada pagelbėdavo, jei reikėdavo ką pataisyti klubo pastate.

Savo kalbos pabaigoje A. Gudonis pakvietė dalyvaujančius šaulius ir kitus popietės dalyvius sudainuoti jubiliatui ilgiausių, laimingų ir sveikiausių metų.

Atėjus prie mikrofono sukaktuvininkas padėkojo R. Kalantos šaulių kuopos nariams ir visiems susirinkusiems už surengtą minėjimą ir linkejimus.

KLUBO CHORAS PRADĖJO
REPETICIJAS

Rugsėjo mėn. pradžioje pradėjo repeticijas Lietuvių klubo choras. Repetacijos vyksta kiekvieną šeštadienį, 10:30 val. ryto mūsų klubo mažojoje salėje. Chorui vadovauja muzikas Aloyzas Jurgutis. Choras visada dalyvauja klubo rengiamose šventėse, minėjimuose, o kartą metuose surengia ir savo koncertą. Šiuo metu dar laukiame sugrįžtant kai kurių choro narių, kurie vasarai išvažiavo į šiaurę. Kreipiamės į buvusius choristus lietuvių telkiniuose šiaurėje ir dabar gyvenančius St. Petersburg ar apylinkėse, ir kviečiame įsijungti į mūsų chorą. Taip pat mialai laukiami ir trečiosios išėivijos bangos atvykėliai, kurių St. Petersburg yra nemažai. Visi kartu dirbdami, puoselėsime lietuvišką dainą, kuri mus gaivino per šimtmečius.

LIETUVOS DUKTERŲ
VEIKLA

Po vasaros atostogų pirmininkė Gražina Viktorienė, sugrįžusi iš Lietuvos, sukvietė valdybą posėdžiui pasidalinti išpučiais iš kelionės.

Pirmiausia buvo aptarti šio rudens planai. Turime nemažai suaukotų daiktų pardavimui, tai nutarta lapkričio viduryje vėl ruošti „Garage sale“. Kalėdinis susirinkimas su šventiniu pabendravimu numatytas gruodžio viduryje. Tiksliai išpardavimo data ir vieta bus pranešta vėliau.

Pirmininkė Gražina papasakojo, kur ir ką aplankė ir apdovanojo pinigais. Visur teko matyti daug vargo ir skurdo, nors valdžia giriasi geru Lietuvos gyvenimu.

Iždininkė Birutė paskaitė keletą gautų nuoširdžių padėkos laiškų už nuveiktus pagalbos pinigus.

Pirmininkė visas valdybos nares pavaišino kava ir užkandėliais. Toliau buvo aptarti smulkesni veiklos reikalai ir išpučiais iš kelionės.

Atrodo, kad naujoji pirmininkė Gražina yra pasiryžusi uoliai vesti Lietuvos Dukterų draugijos skyrių pirmtakių keliais.

„Lietuvių žinios“,
2006 m. Nr. 363

St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo choras, vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio.

SEATTLE, WA

Mūsų renginiai

Spalio 21 d., šeštadienį, 5 val. p.p. „Lanko“ šeimų stovyklos tėvų komitetas kviečia į cepelinų balių Mažeikių namuose, 7544-28th Avenue, NE, Seattle, tel. 206-522-1907, lgmzeika@comcast.net Pietų kaina šeimoms — 35 dol., asmenims — 25 dol., vaikams pietūs nemokami.

Spalio 29 d. į savo naujausių muzikinių kūrinių premjeras Seattle vėl atvyksta žymūs Baltijos šalių kompozitoriai (tame tarpe ir Onutė Narbutaitė), kurie 2005 m. dalyvavo „Icebreaker“ muzikiniame festivalyje. Koncertą atliks Seattle Chamber Players, Benoroya salėje sekmadienį, 7 val. v.

2007 m. vasario 10 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks Latvių salėje, 17710-3rd NE. Pagrindinė pranešėja bus Ieva Butkutė, lietuvių kalbos dėstytoja University of Washington. Ji kalbės apie savo mokslinę kelionę į tremties vietas Sibire.

Šokių grupės pradeda
veiklą

Vasaros metu visi Seattle lietuvių tautinių šokių ratelių nariai pilsiauja. Jie vėl pradeda repeticijas rugsėjo pabaigoje arba spalio mėnesį. Norint prisirašyti prie grupės, kviečiame susisiekti su atitinkama vadove. Be išimties, maloniai primame visus, norinčius šokti, įeiti tik sutinka nuolat lankyti repeticijas.

„Lietutis“ — studentams ir suaugusiems. Vadovė Zita Petkienė, el. paštas tulpetimes@hotmail.com Repetacijos vyksta pirmadieniais Kirkland miestelyje.

„Linai“ — paaugliams. Vadovė Violeta Kuprenaitė, el. paštas skuprenas@yahoo.com Repetacijos vyksta sekmadienio vakarais, Northgate apylinkėje.

„Lankas“ — vaikams, 7–12 m. amžiaus. Vadovė Neris Palūnienė, el. paštas nerismaria@yahoo.com Repetacijos vyksta sekmadieniais, Northgate apylinkėje.

Daug kas dar gali pasikeisti, bet šiuo metu kalbama, kad busima šokių šventė, kuri įvyks 2008 metais, bus rušiama Los Angeles. Jeigu norite dalyvauti šventėje, jau dabar įsijunkite į atitinkamą ratelį.

Lietuvos dukterų gegužinė

Ir vėl dievai palaimino Lietuvos Dukterų metinę mėlynų šventę. Nors visur kitur atrodė dangus apsiniaukęs ir tuoj prapliups lietus, bet Dalios Tutlytės Mrowiec mėlynų sodelyje, Arlington, dalyviai džiaugėsi žydrų dangum ir švelnia saulute. Uogautojai gardžiavosi mėlynėmis. Suneštinių vaišių stalas viliojo akis ir kėlė apetitą. Ypač įdomūs laimėjimai pajavairino loteriją, o ant stalo, kur vyko nebylios varžytinės, buvo liaudies meno, gintaro dirbinių bei kitų patrauklių daiktų.

Vertingiausias loterijos laimikis atiteko sesučių Rankyčių draugams, Noell Bernard ir Neal Kingsley. (Beje, ši porėlė ne pirmą sykį atvyko į gegužinę. Jie visada dalyvauja

Vasario 16-tos minėjime ir atvažiuoja į visus „Lietučių“ pasirodymus).

Nuoširdžiai dėkojame šeimininkei Daliai, kad šią dieną uždarė varčius kitiems uogautojams ir priėmė Lietuvos Dukteris su šeimomis. Taip pat labai ačiū Nomedai Lukoševičienei už pastangas ruošiant nebylias varžytines ir Ramintai Rankytei, kad suorganizavo laimės šaltinio žaidimą vaikams. Ačiū muzikantams Vidui Švagždžiui ir Paul Orrico už malonią dainų popietę.

Ačiū visiems geranoriškiems gegužinės dalyviams, prisidėjusiems prie lėšų telkimo, ar tai būtų perkant loterijos bilietą, dalyvaujant varžytinėse, ar dovanojant auką Dukterims.

„Tulpė Times“,
2006 m. vasara

„DRAUGAS“

vienintelis lietuviškas
dienraštis
už Lietuvos ribų.
Vienintelis lietuviškas
laikraštis,
kuris kasdien pasiekia
JAV lietuvių visuomenę.

www.draugas.org

Tel. 773-585-9500

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja; „DRAUGAS“: išelvijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuvybės švyturys ir sargas! Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

KAUNAS BUDAPEŠTO SUKILĖLIŲ ŠAUKSMĄ IŠGIRDO

EDMUNDAS SIMANAITIS

Praėjusio amžiaus trečiajame dešimtmetyje greta jau įsitvirtinusio totalitarinio režimo Sovietų Sąjungoje atsirado ir sparčiai stiprėjo kitas totalitarinis režimas Vokietijoje. Abu režimai buvo agresyvūs kaimynų atžvilgiu. Genocido praktika buvo pagrindinis imperinės politikos įgyvendinimo įrankis. Užgrobtose teritorijose gyventojai buvo naikinami pagal politinį, klasinį ar rasinį požymius. Paradoksalu, tačiau kai kurių politologų nuomone, pseudosocializmas — tiek raudonajį, tiek ir rudąjį geriausiai atspindi Gulagas ir atitinkamai nacių koncentracijos lageriai.

Po Pirmojo pasaulinio karo atsikūrusi Lietuva ugdė sąmoningą valstybės pilietį, puoselėjo tautinę kultūrą. Ekonomika tolydžio stiprėjo. Laisvo dvidešimtmečio gyvenimo vaisiais naudojames iki šiol. Tačiau Lietuva patyrė okupantų šantažą, ultimatus, smurtą, okupaciją ir genocido baisumus. Natūraliai kyla klausimas, kodėl žeminama, engiama, naikinama tauta nepraranda valios priešintis agresijai ir siekia nusimesti pavergėjų jungą, atkurti jėga atimtą valstybingumą ir atgauti prarastas laisves? Naujausios istorijos pavyzdžiai rodo, kad tautos, įkvėpusios laisvės oro, to nepamiršta ir dėningai siekia atgauti prarastą nepriklausomybę.

XX amžiaus ketvirtąjį dešimtmečio pabaigoje Lietuva gyveno prašieptų nasrų apsuptyje. Lenkija tikėjosi 1938 m. kovo 17 d. ultimatumu privertusi Lietuvą nusileisti ir visiems laikams pamiršti Vilnių. Po metų, būtent, 1939 m. kovo 23 d. Vokietija paskelbė antrąjį ultimatumą ir atplėšė Klaipėdos kraštą. Tai buvo du skaudūs smūgiai Lietuvos valstybingumui, giliai žeidusieji lietuvių pilietinę savigarbą.

Išskirtinį vaidmenį XX amžiaus Lietuvos, Europos ir pasaulio istorijoje suvaidino Stalino-Hitlerio suokalbys 1939 m. rugpjūčio 23 d. Kremliuje. Šešetas suokalbio dalyvių: Stalinas, užsienio reikalų komisaras V. Molotov su savo pavaduotoju V. Potiomkin ir Hitleris (iš Berlyno palaikęs ryšį šifruotomis telegramomis), Vokietijos užsienio reikalų ministras J. Ribbentrop su Vokietijos pasiuntiniu F. Schulenburg naujai sukurpė Rytų Europos žemėlapi ir suplanavo Antrojo pasaulinio karo pradžią.

Rugsejo 1 d. Vermachtas įsiveržė į Lenkiją, o rugsejo 17 d. Raudonoji armija smogė kraujuojančiai Lenkijai į nugarą. Okupuota teritorija buvo pasidalinta tiksliai pagal suokalbį: vakarinė dalis atiteko naciams, rytinė — sovietams. Lietuva turėjo priklausyti vokiečiams, sovietams — Suomijai, Estijai, Latvijai ir Besarabijai. Kai Lietuva atsisakė pati atsiimti Vilnių, agresoriai pertvarkė dalybas ir Lietuva atiteko sovietams mainais į dalį Lenkijos teritorijos. Suomiai, rodydami pilietiškumo pavyzdį, didvyriškai susikovė su agresoriumi, prarado dalį teritorijos, bet apgynė šalies nepriklausomybę.

Sovietų sąjunga paskelbė ultimatumą Lietuvai ir 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji armija okupavo šalį, nesutikdama jokio pasipriešinimo.

Tai buvo dar vienas skaudus smūgis tėvynainių savigarbai, tiesiogiai skatinęs rengtis pilietinio ir ginkluoto pasipriešinimo veiksams.

Kai 1941 m. birželio 22 d. susirėmė nacių ir sovietų totalitariniai režimai, lietuviai vieninteliai iš pavergtųjų tautų sukilo ir paskelbė atkurią Nepriklausomybę, de ja, abu agresoriai net mirtinose grumtynėse skūpulingai laikėsi nusikalstamo slaptojo suokalbio. Šis faktas patvirtino liaudyje paplitusio posakio teismą: viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuo.

Susiformavęs antinacinis pasipriešinimas peraugo į antisovietinį. Stambiausios ginkluotos kovos organizacijos buvo: Lietuvos laisvės armija, Lietuvos vietinė rinktinė, Lietuvos laisvės kovos Sąjūdis. Ginkluotas organizuotas pasipriešinimas, negaudamas paramos iš užsienio, nusilpo ir užgeso 1953 m. Tais pačiais metais mirė Sovietijos diktatorius Stalinas, o po to prasidėjęs vadinasis chruščiovinis atsilimas praverė Gulago vartus.

Tautiečiai, grįžusieji iš Sibiro tremties, iš Gulago vergijos, patyrė daugybę suvaržymų, persekiojimų, pažeminimų dėl gyvenimo tėvynėje, būsto, darbo, mokymosi. Visa tai nesusilpnino pasipriešinimo okupacijai dvasios, o atvirkščiai — ją sustiprino ir užgrūdino. Viltis atgauti laisvę niekada nebuvo užgesusi.

Nepaisant okupacijos sąlygomis įprastinių draudimų, gyventojų sekimo ir šnipinėjimo, Lietuvą pasiekdavo žinios iš laisvojo pasaulio. Ypač domino įvykiai sovietų kontroliuojamose vasalinėse Rytų Europos valstybėse.

Kapituliavus Vokietijai Čekoslovakijos Brno mieste 1945 m. gegužės pabaigoje 30 tūkstančių vokiečių moterų, vaikų, senių buvo išvaryti iš miesto. Trečdalis pasiekė Austrijos sieną ir ją perėjo. Tai buvo spontaniškas čekų atsakas į žiaurias nacių represijas. Vakarų politologai teigė, kad negalima beatodairiškai „etninio valymo“ pateisinti jokiomis „revoliucinio teisingumo“ frazėmis. Įvykiai Brno mieste parodė, kokį didelį pavojų visuomenės stabilumui ir rimčiai kelia totalitarinių režimų padaryti nusikaltimai žmoniškumui.

Rytų Berlyne 1953 m. birželio viduryje darbininkai protestavo dėl pakeltų išdirbio normų, reikalaudami geresnių gyvenimo sąlygų, prideramo atlygio už darbą ir duonos. Netrukus protestas išsiliejo į generalinį streiką ir protesto akcijas prieš komunistinį režimą. Sukilimą numalšino sovietų armijos tankai ir baudėjai. Valdžia bergždžiai mėgino nuslėpti sukilimo priežastis ir padarinius. Žinios apie Berlyno sukilimą, žiaurų jo numalšinimą ir jo tragiškus padarinius pasiekė ir Lietuvą.

1956 m. birželio pabaigoje Lenkijos Poznanės mieste sukilo sunkiosios pramonės įmonių ir vėliau prie jų prisijungusių smulkesnių įmonių darbininkai, reikalaudami geresnių gyvenimo sąlygų. Demonstrantus brutaliai malšino 10 tūkstančių kareivių ir tankai. Žuvo apie 70 sukilėlių, buvo sužeista per 500 žmonių.

Sukilimo aidai nuvilnijo per visą pasaulį. Poznanės įvykiai paskatino sukilti ir Budapeštą. Berlyne, Poz-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

O jeigu neklauso?

Tėvams žinovai pataria, kad įvairiais vaikų auklėjimo, nustatytų tvarkos ir drausmės taisyklių klausimais abu būtinai turi sutarti. Jeigu tėvas yra nuolaidus, o mama griežta (arba — atvirkščiai) vaikai ne tik nesupras, ko iš jų reikalaujama, bet netrukus pradės „gudrauti“ ir tėvų nesutarimu pasinaudoti. Atrodo, kad ši taisyklė galioja ne tik šeimai, bet ir tarptautinei bendruomenei, kai sprendžiamos svarbios problemos.

Taigi, ką daryti, jeigu nepriimtinu elgesiu pasižymi valstybės perspektyvų ir net prašymų neklauso, o juo labiau — kai tarptautinė bendruomenė yra ne vienos nuomonės dėl sankcijų įgyvendinimo už tą nepaklusnumą?

Šiuo metu tokia „juoda avis“ tarptautinėje valstybių kaimenėje yra būtent Šiaurės Korėja. Nepaisant įtaigojimų ir net grasinimų, kad netestų branduolinių ginklų plėtros programos, Š. Korėja neseniai savo kalnų požemiuose išsprogino pirmąją atominę bombą ir žada netrukus bandymus atlikti su antrąja. Nors branduolinių ginklų žinovai tvirtina, kad tai buvusi palyginti „silpna atominė bomba“, galbūt tik 2 proc. stiprumo, kaip Antrojo pasaulinio karo pabaigoje numestosios ant Hirosimos (Japonijoje), tačiau Vašingtonui atrodo, kad tai maža paguoda. Net ir tokia „silpna“ bomba, teroristų išsprogdinta kuriame JAV mieste, padarytų neapsakomų nuostolių.

Amerikos prezidentui ypač spaudžiant, ši kartą Jungtinių Tautų Saugumo taryba per ilgai nedelsė svarstydama ir tūpčiodama, bet priėmė nutarimą, įsakmiai pabrėžiantį, kad Šiaurės Korėja turi nedelsiant sustabdyti visus branduolinių ginklų bandymus ir jų gaminių programą apskritai. Kitu atveju įvedamos tarptautinės sankcijos — arba blokada — ir nebus leidžiama į šią valstybę eksportuoti kai kurių užsienio žaliavų bei gaminių. Tačiau bet kokie nutarimai ar taisyklės yra veiksmingos tik tuomet, kai jos griežtai įgyvendinamos. Šiuo atveju iš tarptautinės bendruomenės vėl išsiskyrė Kinija ir Rusija.

Kiniją su Š. Korėja sieja paly-

ginti draugiški ryšiai, užsilikę nuo vadinamojo Korėjos karo, kuomet korėjiečiams į pagalbą atėjo Kinija ir pakeitė karo pabaigos pasekmes. Korėja buvo perskelta į dvi dalis — komunistinę (ir tuo dar artimesnę Kinijai) šiaurinę, ir palankią vakariečiams — pietinę, kurioje iki šiol yra apie 30,000 JAV karių. Tarp Kinijos ir Š. Korėjos driekiasi 800 mylių ilgumo siena, pro kurią nuolat keliauja ir žmonės, ir „daiktai“. Kol kas Beidžingas nesiėmė jokių priemonių vykdyti blokadą, ir sunkvežimiai, prikrauti „draudžiamų gaminių“ ilgiausiomis voromis teberieda Š. Korėjos link. Taigi, nėra pavojaus, kad Š. Korėjos diktatorius Kim Jong II pritrūks mėgstamojo konjako ar kitų prabangių daiktų, kurių pamėgimu yra pasižymėjęs.

Jeigu kam toji užsienio valstybių blokada pakenks, tai tik eiliniams gyventojams, kurie ir taip išgyvena įvairius nepriteklus. Tačiau visa kaltė dėl tų nepriteklių, be abejo, bus suversta ant vakariečių, ypač JAV galvų. Propagandos malūnas dabar veikia visu greičiu ir mala vis skambesnius šūkius, smerkiančius Ameriką, vis daugiau pasipūtėliško grasinimo, kad Šiaurės Korėja yra atsidūrusi karo stovyje ir nesiskaitys su priemonėmis, kai reikės sustabdyti Amerikos invaziją. Kasdien didesniuose miestuose kaukia pavojaus sirenos ir gyventojai pratinami bėgti į slėptuves, kad, pradėjus kristi bomboms iš JAV lėktuvų, žinotų, kaip apsisaugoti...

Pareiškusi savo nutarimą, tarptautinė valstybių bendruomenė atsidūrė akligatvyje. Nėra abejonės, kad Š. Korėja savo branduolinių ginklų neatsisakys, kaip jų neatsisakė dar nei viena kita valstybė, nepaisant tarptautinio nepasitenkinimo. Sankcijos ir blokados bus tik tuomet veiksmingos, jeigu visos JT narės vieningai sutars jas vykdyti. Tačiau per daug paspausti Š. Korėją iš tiesų yra pavojinga, nes čia neturima reikalo su normalia, savo valstybės geroje ir saugumu besirūpinančia, vadovybe. Kas žino kaip Kim Jong II pasiels akslinai užtvertas į kampą?

nanėje valdžiai buvo keliama ekonominiai — socialiniai reikalavimai, slėpusieji tautos siekį atsikratyti nenkenčiamo primesto komunistinio režimo. Budapešto Technikos universiteto studentai 1953 m. spalio 23 d., solidarizuodamiesi su Poznanės sukilėliais, jau atvirai reikalavo žodžio laisvės, laisvų rinkimų ir kitų pilietinių laisvių. Vakare buvo nuverstas Stalino paminklas. Sukilimas žaibiškai išplito į kitus miestus ir apėmė didelę šalies teritoriją. Buvo sudaromos darbininkų ir tautinės tarybos. Pradėti leisti pirmieji nepriklausomi laikraščiai. Vengrų saugumiečiai šaudė į protestuotojus. Žlugo Vengrijos kompartija. Į šalį įsiveržė sovietų armija. Lapkričio 4 d. agresorius, panaudodamas tankus, artileriją ir aviaciją, pradėjo Budapešto puolimą.

Sukilimą numalšino didelių aukų kaina. Žuvo iki 50,000 sukilėlių ir civilių piliečių, taip pat 7,000 sovietinių baudėjų.

Lietuva, o ypač Kaunas, negalėjo nereaguoti. Žinios apie lenkų ir vengrų sukilimus jaudino visus patriotas ir tautinės-pilietinės savimonės nepraradusius žmones. Tapo aišku, kad totalitarinis sovietų režimas, besidangstas tuščiais lozungais apie artimą komunizmo pergalę, vykdo brutalią kolonijinę politiką, o tautos siekia nusimesti šį jungą. Vengrijos įvykių kulminacija sutapo su Vėlinėmis Lietuvoje.

Prieš dešimt metų MVD tribunolas mane, Taurio partizanų apygardos Vytenio būrio kovotoją, buvo nuteisęs 10 metų lagerio.

Nukelta į 5 psl.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė

Sveiki, jaunieji bičiuliai,

manau, kad tie, kurie lankote lituanistines mokyklas, jau įpratote anksti keltis šeštadieniais. Kartais taip norisi pamiegoti, tačiau smagu ir su draugais susitikti. Šiandien mūsų puslapyje svečiuojasi naujai San Francisco, CA, atsidariusios lietuviškos mokyklėlės mokiniai, o mes pabuvosime Čikagos lituanistinėje mokykloje ir paskaitysime, ką mano K. Donelaičio mokyklos (Washington, DC) mokinė Audra Nakaitė apie laimę.

Lauksime žinių ir iš Jūsų mokyklų. Rašykite mums apie savo mokyklą, ką veikiate, siųskite savo rašinius, piešinius, nuotraukas. Mielai patalpinsime Jūsų darbelius „Draugo“ lietuviukuose“.

Redaktorė

DURIS ATVĖRĖ DAR VIENA LITUANISTINĖ MOKYKLA

Vieną vakarą susirinkusi grupelė mamų nusprendė, kad reikėtų sukurti mokyklėlę mūsų nenustygstantiems vaikams. Ir tėveliai, ir mamytės namuose ragina vaikus kalbėti lietuviškai, bet mokyklose ir darželiuose visą dieną kalba angliškai. Susitikę tarpusavyje irgi lengviau angliškai dalinasi nuotykių, žaidžia. Visi matėme, kad reikalinga aplinka, kur vaikai žinotų, kad ten galima šnekėti tik lietuviškai tiek su vaikais, tiek su suaugusiais. Taip susiformavęs „tėvų komitetas“ ėmėsi ieškoti mokytojos ir patalpų. Po pusmečio atsidarė lietuviška mokyklėlė „Genys“.

Pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį. Įsikūrusią Oakland mieste mokyklą lanko San Jose, Walnut Creek, San Francisco apylinkių vaikai. Pradėjome po truputį. Dabar mokykloje yra dešimt gana įvairaus amžiaus vaikų: nuo penkių iki aštuonių metų.

Dauguma vaikų namuose kalba lietuviškai.

Didelę padėką reiškiam Donatui Janutai, labai daug prisidėjusiam prie šios mokyklos įsteigimo. D. Januta pasirūpino patalpomis, vadovėliais ir pratybomis. Pats būdamas tėvas, Donatas Januta puikiai supranta, kaip svarbu suteikti lietuvišką aplinką jaunajai kartai, supažindinti su lietuviškomis dainelėmis, eilėraščiais, ir žaidimais.

Mokytoja Jovita Stanišauskienė turi trisdešimt šešerių metų mokymo patirtį Lietuvoje. Suskirsčiusi vaikus į grupes, ji yra pasiruošusi juos mokyti skaityti ir rašyti lietuviškai. Dainuodami, šokdami, bendraudami tarpusavyje ir skaitydami pasakas, vaikai turtina savo žodyną. Taip mokykla prisideda prie kasdieninių mamų ir tėvelių pastangų išlaikyti gimtąją kalbą angliškoje aplinkoje.

Šiuo metu mėginame suburti ir

„Genio“ lituanistinės mokyklos mokinukai mokosi skaityti.

vyresnių vaikų grupę. Norime, kad visi turėtų galimybę susitikti, įgyti naujų žinių apie Lietuvą, ir, svarbiausia, bendrauti lietuvių kalba.

Nors mums dar gana toli iki

tikros mokyklos statuso, bet gera pradžia – pusė darbo.

Virgilija Tali, D.C.

Lituanistinės mokyklos „Genys“ vedėja

TAUTODAILĖS PAMOKA ČIKAGOS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Lietuviškas kryžius. Kuo jis skiriasi nuo kitų tautų kryžių? Lietuviškais kryžiais vadiname medinius lotyniškus kryžius, iškeltus ant stulpų, ant įvairiausių formų koplytelių ar ant prie medžių pritvirtintų koplytelių. O ar žinote, kad yra kelios lietuviškų kryžių rūšys?

Patys paprasčiausi kryžiai — tai nedidelės, prie medžio prikaltos koplytelės. Vienos — panašios į mažas pastoges, kitos — tarsi nameliai su vienu atviru šonu, dengti stogeliu. Visose koplytelėse — medinės statulėlės ir negausūs ornamentai.

Sudėtingesnės — 2-5 m. aukščio (su stiebu) stulpinės koplytelės. Visos jos turi stogą, kurį visada vainikuoja kryželis. Kita stulpinių koplytelių rūšis — tabernakulinės — panašios į namelį atidarytu vienu ar keliais šonais. Juose dažniausiai randame Nukryžiuotojo ar kitų šventųjų statulėles.

Dar yra žibintinės koplytelės, kurių dažniausiai visi keturi šonai atviri.

Ypač daug yra taip vadinamų

tikrųjų kryžių. Juos P. Galaunė yra suklasifikavęs į 45 tipus. Tai labai aukšti (5-6 m.) kryžiai, dažnai su Nukryžiuotojo išganytojo skulptūrele. Pats kryžius paprastai nedengiamas stogeliu. Vienur kryžiai sudėti iš spindulių strėlių, kitur sukomponuotos aureolės iš stilizuotų gėlių bei augalų, dar kitur — didžiulės saulės ar altoriaus dekoratyviniai elementai bei nuo sienos nusileidžiančios medinės girliandos.

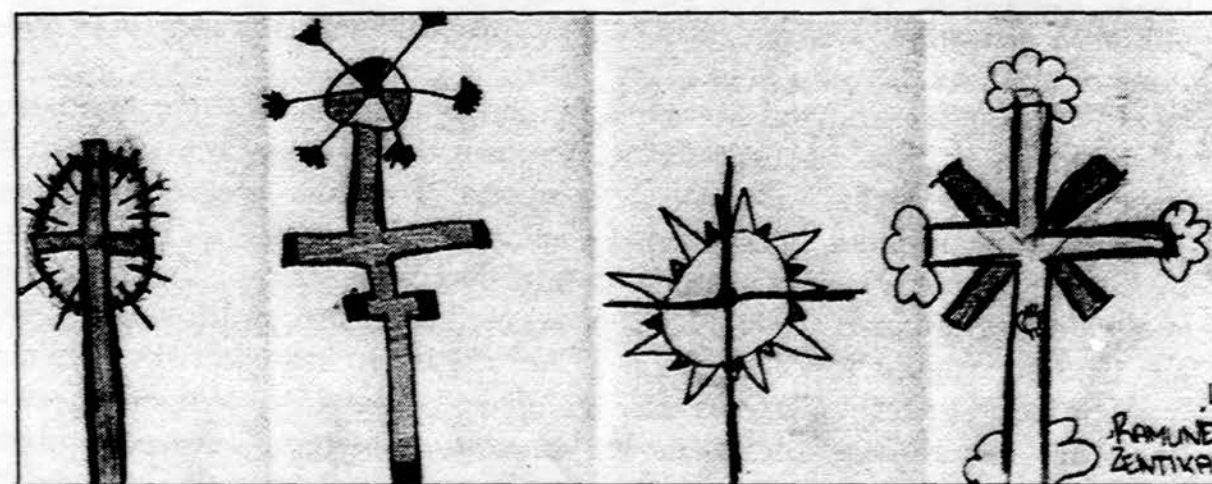
Kryžiuose ir koplytelėse svarbi vieta tenka simboliams ir ornamentikai. Rasite ir grynai krikščioniškų religijos simbolių (ietys, vėnys, plaktukas, kopėčios ir t. t.), ir katalikų liturgijos (ostija, taurė, žvakė ir t. t.), ir religinės prasmės neturinčių simbolių (gėlės, spinduliai, augalija).

Mokytoja Ramunė Slavikienė Čikagos lituanistinėje mokykloje dirba tik antrus metus, tačiau jos pamokos patinka moksleiviams. Mokytoja pamokose supažindina mokinius su lietuvių liaudies menu, jo kryptimis, pasakoja apie kultūrinius paminklus Lietuvoje. Viena paskutinių

jų jos pamokų Aukštesniosios mokyklos mokiniams buvo skirta lietuviškiems kryžiams. Mokytoja ne tik papasakojo, kuo skiriasi vienas nuo kito lietuviški kryžiai, kokia jų orna-

mentika, ką kryžius reiškia lietuviui, bet ir parodė DVD plokštelės įrašą apie Lietuvos kryždirbystę. Po to mokiniai piešė lietuviškus kryžius.

Laima Apanavičienė

4 skyriaus mokinės Ramunės Žentkaitės piešti lietuviški kryžiai.

DALINKIMĖS SAVO LAIKU, TALENTU IR TURTU

Mes visi turime ypatingus talentus, kuriuos mums davė Dievas. Yra tiek daug būdų juos kuo išsamiau naudoti. Mes visada turime skirti pakankamai laiko šioms talentams ugdyti ir visada turime dalintis savo turtu.

Mums visiems reikia skirti bent truputį laiko kitiems padėti. Mes galime imtis savanoriškos veiklos aplankant senelius prieglaudose. Senesniems žmonėms dažnai būna vieniša ir liūdna. Mums reikia juos paguosti bendraujant su jais. Galime juos pralinksminti muzika, grojant ir dainuojant. Jeigu mylime naminius gyvulėlius, turime juos prižiūrėti, kadangi Dievas juos sutvėrė ir dovanojo mums. Yra dar daug kitų būdų kitiems padėti.

Mes visi esame ypatingi ir mes visi turime unikalius talentus. Pavyzdžiui, labai geras krepšininkas gali skatinti žmones duoti aukų lab-

daros organizacijai. Žinoma, daugumas mūsų niekad nebūsime garsūs. Tačiau net maži talentai, kaip mokėjimas gerai išklausti kitų žmonių bėdas arba pralinksminti kitus žmones, kai jie yra liūdni, gali paveikti pasaulį. Jeigu visi kaip naudotų reikiant savo talentus, mūsų pasaulis būtų visai kitoks.

Mes visi turime pinigų, žaislų ir kitų dalykų. Bet pasaulyje yra daug kitų žmonių, kurie tiek daug neturi. Laimė tai, kad yra daug būdų jiems padėti. Mes galime aukoti pinigų labdaros organizacijai arba duoti pinigų vargšams per Bažnyčią. Mes taip pat galime atiduoti senus drabužius ir žaislus kitoms organizacijoms ir skatinti kitus taip daryti. Mes taip galime dalintis savo laiku, talentu ir turtu.

Audra Nakaitė,

K. Donelaičio mokykla, 7 kl.
Washington, DC

Nuotraukoje: Mokytoja R. Slavikienė supažindina mokinius su lietuviškų kryžių pagrindiniais elementais.
Dovilės Ruscitti nuotr.

KAUNAS BUDAPEŠTO SUKILĖLIŲ ŠAUKSMĄ IŠGIRDO

Atkelta iš 3 psl.

Chruščiovinio atsilimo metais paleistas iš lagerio, sugrįžau iš Žezkazgano vario kasyklų į Lietuvą, dirbau, siekiau mokslo. Tuometinio Kauno politechnikos instituto rektoriaus akademiko K. Baršausko paramas, įstojau į šią aukštąją mokyklą. Poznanės ir Budapešto sukilimai vyko man esant jau antrojo kurso studentui. Apie šiuos įvykius pasikalbėdavau su patikimais likimo draugais, apsistojuisiais gyventi Kaune. Buvome 1954 m. Žezkazgano lagerio sukilimo dalyviai.

Kaune Vytauto prospekte esančiose jau uždarytose kapinėse Vėlinių vakarą susirinko didžiulė minia. Atrodė, kad oras buvo persmektas ilgai kaupio ir brandinto pasipriešinimo dvasia. Žmonės būriavosi apie aklina lentų tvora aptvertą išpūdingą paminklą žuvusiems Lietuvos kariams. Vėliau paminklas buvo nugriautas, po Nepriklausomybės atgavimo atstatytas. Tada tvora buvo nuversta. Atsirado uždraustųjų trispalvių vėliavų. Buvo sakomos ugningos kalbos, giedamos giesmės ir liaudies dainos. Kalbėtojai reikalavo laisvės, demokratinių rinkimų, panaikinti draudimus išvykti iš šalies. Susiformavo kolona, kuri patraukė Vytauto prospektu link miesto centro. Šalutinėse gatvėse matėsi daug kareivių ir kariškų sunkvežimių. Milicijos buvo gausu abejojose prospekto pusėse. Kareiviai kartu su milicija kiek nors atsilikusius nuo kolonos ar jos pakraščius žygiuojančius stvarstė, tempė į

dengtus sunkvežimius. Man su keliais mitingo dalyviais pavyko prasiveržti per kareivių grandinę.

Po šių įvykių prasidėjo masinės represijos. Gavau kvietimą į miliciją. Nenuėjau. Vėlyvą naktį mane kietai įmigusį pažadino šeimininkė. Gyvenome viename kambaryje trys studentai. Milicininkas pasišviesdamas žibintuvėliu išklausinėjo mane kas aš esu ir davė pasirašyti kvietimą į miliciją. Kitą dieną nuėjau. „Duok pasą!“ — neatsakęs į palabinimą griežtai pareikalavo uniformuotas pareigūnas. Paso nebuvau pasiėmęs. Jau žinojau — buvusiems zekams į pasus įspaudžiamas antspaudas, panaikinantis priregistravimą.

Teks ateiti kitą kartą, bet kito karto nebuvo. Pradėjau slapstytis, nakvodavau pas draugus.

Labai norėjau užbaigti antrąjį kursą. Pasą išregistravau, tikėdamas rasti laikiną prieglobstį kokiame nors pakaunės kaime. Nepavyko... „Pagavo“ mane karinės katedros vedėjas, mat gyvenamosios vietos adresu pasigedo. Teko gerokai pagudrauti, bet kursą užbaigiau kaip nelegalas ir turėjau dingti iš nesvetingos laikinosios sostinės. Buvau tvirtai pasiryžęs tęsti studijas. Tėtis, buvęs šaulys, grįžęs iš Uralo nelaisvės namų, jau buvo pensininkas. Mama pati buvo reikalinga paramos. Vargai negąsdino, bet suktis buvo nelengva. Nepriėmė manęs nei Minsko, nei Charkovo, nei Kijevo, nei Omsko, nei Tomsko aukštosios mokyklos. Leningrado neakivaizdinis sutiko. Ten ir

apgyniau inžinieriaus diplomą.

Vengrijos sukilėliai neabejojo su laukia Vakarų pagalbos, tik nežinojo kada.

Laisvės kovų metais tokia pačia iliuzija kamavosi mūsų partizanai. Skausmingai liūdno paralelės. Tų lemtingųjų 1956 metų lapkričio 4-ąją Budapešto sukilėlių radijas nusivylimu kupinu balsu kartojo šaukinį, tikėdamasis sulaukti bent atsako: „Europos tautos, mes jus šimtmečiais gynėme nuo azijiečių barbarų puolimų. Išklausykite dabar Vengrijos

varpų skelbiamą pavojų, ateikite ir išgelbėkite mus! SOS! SOS! Pasaulio tautos! Teisingumo ir laisvės vardan, pagelbėkite! Laivas skęsta, švieša gęsta, Vengrijos žemėje šešėliai darosi vis tamsesni. Išgirskite mūsų šauksmą! Gelbėkite mus! Dievas su jumis ir su mumis!“

Šiuos žodžius užrašė sukilimo liudininkas Šveicarijos televizijos reporteris Hans O. Staub.

Vakarai tada buvo kurti ne tik vengrams. Kaunas Budapešto sukilėlių šauksmą išgirdo.

Pristatytas TVF ekspertų požiūris į Vidurio ir Rytų Europos šalių ekonominės raidos perspektyvas

Spalio 17 dieną Lietuvos banke viešnia iš Vašingtono — Tarptautinio valiutos fondo (TVF) Europos departamento direktoriaus pavaduotoja Susan Schadler apžvelgė Vidurio ir Rytų Europos šalių ekonominės raidos perspektyvą bei su tuo susijusią riziką, kokios, TVF požiūriu, reikalingos ekonominės politikos priemonės.

„Tai sveikintina idėja, kad aukšto lygio TVF atsakingi darbuotojai vyksta į atskiras šalis ir didesniam ratui ekonomikos ekspertų pateikia konkrečių regionų vertinimus. Tai gera galimybė ne tik pristatyti TVF požiūrį, bet ir mums padiskutuoti apie galimas ekonominės politikos alternatyvas, geriau suformuluoti ekonominės politikos sprendimus“, — sakė Lietuvos banko valdybos pirmojo pavaduotoja Ramunė Zabulienė, pradėjusi šį renginį.

Ramunė Zabulienė pažymėjo, kad TVF ekspertų žvilgsnis į mūsų regiono ekonomikos perspektyvas pateikiamas labai geru momentu — svarstomas kitų metų valstybės biudžetas, vyksta diskusijos dėl euro įvedimo perspektyvų, atnaujinama Lietuvos konvergencijos programa.

Susan Schadler minėjo, kad maždaug prieš metus TVF Europos departamentas pradėjo ieškoti naujų TVF požiūrio į regioninę raidą pristatymo formų. Pasak TVF pareigūnės, šio pristatymo tikslas yra ne trumpai pakartoti vertinimus ir patarimus dėl atskirų šalių ekonominės politikos, kuriuos TVF eksper-

tai pateikia konsultacijose pagal TVF Steigimo sutarties IV straipsnį, o juos papildyti šalių, kurios sprendžia panašius klausimus, apžvalgomis. „Tikimės, kad tai padės jums ir mums išskirti bendras tendencijas ir padaryti reikiamas išvadas“, — sakė Susan Schadler.

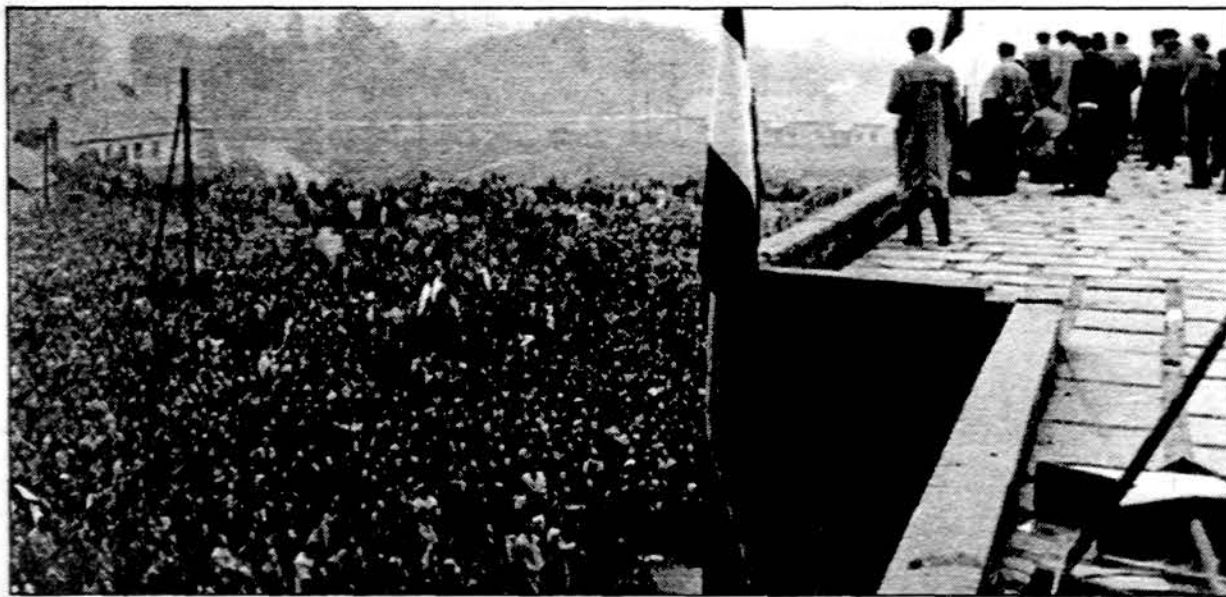
Kaip teigia pristatymo autorė, aptariamieji klausimai: kokie yra Vidurio Europos valstybių ekonominiai rodikliai vertinant pagal kylančios rinkos šalių standartus, ar šie rodikliai suteikia pagrindą santykinai palankiam rinkų požiūriui ir riziką, ar turės reikšmės euro įvedimo atidėjimas, kokie yra būtini politiniai poreikiai siekiant iki minimumo sumažinti riziką ir užtikrinti tvarų augimą.

Į pristatymą buvo pakviesti Lietuvos banko, Finansų ministerijos, kitų valstybės institucijų, akademinės visuomenės, verslininkų, užsienio diplomatinio atstovybių, žiniasklaidos atstovai. Dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lenkijos centrinių bankų specialistai.

Taip pat dalyvavo TVF atstovas Vidurio Europai ir Baltijos šalims Christoph B. Rosenberg, reziduojantis Varšuvoje. Čia įsikūrusi TVF regioninė atstovybė, kuri palaiko ryšius su Lietuva ir dar septyniomis šalimis.

Lietuva nuo 1992 m. yra TVF narė. Šiuo metu TVF priklauso 184 šalys. Pagal TVF Steigimo sutarties IV straipsnį kas 12 mėnesių vyksta Lietuvos ekonominės konsultacijos.

Ryšių su visuomene skyrius

1956-ųjų spalio Budapešte, Vengrijoje.

Marija Milkeraitytė-Čėsnienė yra gimusi Tauragėje. Jos tėvas — Mikas Milkeraitis (1899 — 1975) tarnavo Lietuvos banko įstaigoje Tauragėje. Su Viliumi Čėsna užaugino tris vaikus: Valteris — be viso ko šiandien ir Žio parapijos vargonininkas, Anita — vaistininkė, Viktoras — elektrikas. Jis pasėkė tėvo pėdomis, kuris buvo užimtas elektrotechnikos darbais fabrike. Prieš 7-8 metus Marija apėmė pusseserę Reginą Gudjonienę Tauragėje. Jos dukterė — karo medikė. Sustojo ir prie V. Kudirkos ir Birutės gatvių kampo — anuomet namas Nr. 65 priklausė Milkeraičiams. Dabar gal jau ir kitoks numeris, bet senasis ir dabar atmintyje...

Lietuvos liuteronų vyskupas kun. Mindaugas Sabutis čia turi ir giminių — Marta Čėsnaitytė-Orentienė (g. 1915 m. Juodpetriuose, Tauragės parapija) prašė perduoti labų dienų linkėjimus Mindaugui ir artimiesiems. Marta rūpinasi Jurbarko ev. liuteronų parapija, jos maldos namais, o sūnus Alfredas Orentas — Šakių parapija. Ji užaugino dar ir dukterį Zentą. Sulaukusi garbingo 91 metų amžiaus, su apgailėstumu pastebėjo, kad tėvams teko nepalyginamai trumpesnis gyvenimo amželis, gausiai paženklintas rūpestėlių...

Kur mūsų tikroji tėvynė?

Į šį klausimą dar ne kartą lietuviai mėgins atsakyti. Bėdos metais po antrojo pasaulinio karo jau buvo mėginama ieškoti „atsarginės Lietuvos“, jos vietos ir modelio. Besikalbant su Amerikos lie-

KELIONĖ TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS: ČIKAGOS SUSITIKIMŲ PASTEBĖJIMAI IR NUSTEBIMAI VYTAUTAS GOCENTAS

Nr. 6

tuvių televizijos (ALTV) vadovu ir žurnalistu Arvydu Reneckiu pasiūliau jo televizijos santrumpą perskaityti ir tokiu būdu: Atsarginės Lietuvos Televizija. Manau, kad Čikaga yra mūsų seserų ir brolių „atsarginės Lietuvos“ centras, sostinė.

Kraštietis, kilęs iš Kauno ir Vilniaus, įsiklausė, susidomėjo, prisipažino, kad vertėtų ir apie tai pamąstyti. Žurnalistas jau kuris laikas verčiasi be Lietuvos finansinės pagalbos. Užsidirba iš reklamos, telkiasi paramą iš televizijos žiūrovų. Todėl, matyt, ir gali drąsiai vadintis tikrai nepriklausomos ir garbingos „atsarginės Lietuvos“ televizijos stotimi.

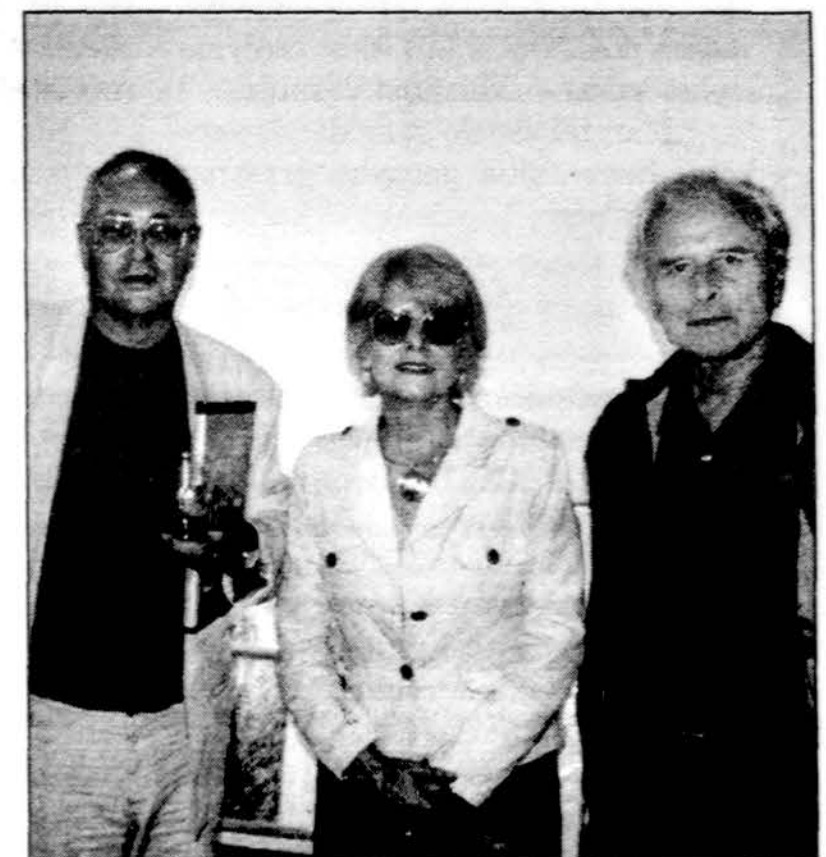
Dar ilgai akyse išliks Amerikos vaizdai, sutiktų žmonių veidai, įsimins ištarti vardai, papasakotos istorijos, aplankytos parapijos, mokyklos, kapinės...

Dar reikės rašyti ir rašyti, apmąstyti, pasakoti — liko dar daug kas neišsakyta, neperduota...

Mielieji, telaimina Viešpats kiekvieno lietuvių šeimą ir namus, darbus ir svajones.

Su labų dienų linkėjimais, su visų Jūsų meilės ženklais jau grįžtame į amžinąją Tėvynę, Jūsų ir mūsų motinėle Lietuvą.

Pabaiga.

Parodos „Išeinantys Rytprūsiai“ atidarymo akimirka (iš kairės): Romanas Borisovas, Ina Čygaitė, Algimantas Kezys.

Vytauto Gocento nuotrauka.

leškinys prieš Nobelio komitetą — nešvarus žaidimas

2006 metų Nobelio literatūros premijos laureatas Orhanas Pamukas.

EPA/ELTA nuotr.

Vilnius, spalio 18 d. (ELTA) — Praėjusią savaitę Nobelio komiteto sprendimas svarbiausią pasaulyje literatūros apdovanojimą skirti turkų rašytojui Orhanui Pamukui susilaukė nedviprasmiškų nuomonių dėl premijos skaidrumo. Pasaulio žiniasklaidoje pasirodė pranešimų, jog Turkijos nacionalistai Nobelio komitetą netgi ketina paduoti į teisimą. Tą pačią dieną Prancūzijoje buvo priimtas įstatymo projektas, numatantis, jog bet kurį asmenį, neigiantį armėnų genocido vykdymą Turkijoje, galima bausti iki vienerių metų laisvės atėmimo ir apie 45,000 eurų bauda.

Musulmoniškoje valstybėje, besiderančioje dėl narystės ES, griaudėjo tūžmingos nuotaikos.

54 metų O. Pamukas, kurio romanai išversti į 40 kalbų, o „Juodoji knyga“ — ir į lietuvių, yra vienas populiariausių turkų rašytojų tiek savo šalyje, tiek ir visame pasaulyje. Praėjusiais metais Turkijos advokatų asociacija už Turkijos pažeminimą iškėlė ieškinį O. Pamukui, viešai pareiškusiam apie masines armėnų ir kurdų žudynes. Kaltinimai netrukus

buvo atmesti, tačiau dabar daugelis turkų yra įsitikinę, kad Nobelio premija buvo politinė išraiška, skatinanti Turkijos Respubliką pripažinti įvykdžius genocidą daugiau nei milijonui armėnų ir nužudžius dešimtis tūkstančių kurdų.

„Galbūt tai galėjo daryti šioji tokia įtaka Nobelio komitetui, tačiau nemanau, kad šis ginčas būtų buvusi priežastis“, — sakė Turkijos ambasadorė Lietuvoje Sanivar Kizildeli. — Nemanau, kad Švedijos Akademija apdovanoja taikos, literatūros ar kitais prizais nenusipelnusius žmones. Bet ar tai vis dėlto buvo politinis gestas, šito pasakyti negaliu“, — pabrėžė ambasadorė.

O. Pamuko „Juodosios knygos“ vertėja į lietuvių kalbą doc. dr. Galina Miškinienė politikos taip pat neįžvelgė. Turkų kalbos centre dirbanti poliglotė yra skaičiusi ne vieną populiarinio autoriaus knygą originalo kalba ir visose rado tautiškumą. „Juntas žmogus, kuris išgyvena dėl savo tautos. Baiminasi, kad šioji neprastų savitumo, išliktų su nuosavais papročiais“, — sakė G. Miškinienė.

I. Babenka paleistas į laisvę

Vilnius, spalio 18 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra nusprendė paleisti į laisvę prieglobstį Lietuvoje gavusį Rusijos buvusį bankininką Igorį Babenką.

Jo prieglobsčio suteikimo pagrįstumą pirmadienį galutinai ir neskundžiama nutartimi patvirtino Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas.

Po daugiau nei metus trukusio kalinimo I. Babenka trečiadienio vakarą paleistas iš Lukiškių tardymo izoliatoriaus — kalėjimo Vilniuje.

„Man tai didelė staigmena, netikėta. Buvo tokia gausybė prašymų paleisti į laisvę“, — išėjęs iš kalėjimo

apie prokuratūros sprendimą sakė I. Babenka. Jis sakė dabar mėginsias prisitaikyti prie naujo gyvenimo, rūpinsis savo sveikata ir sergančia teta.

Šis Rusijoje pilietis yra gimęs Lietuvoje, Kretingoje. Vilniuje jis paveldėjo mirusios motinos butą.

„Po teismo sprendimo pasikeitė I. Babenkos statusas, tai įgalino prokurorą iš naujo svarstyti kardomosios priemonės skyrimo klausimą ir parinkti ją švelnesnę“, — sakė prokurorė Meilutė Mejerienė.

Nuo šiol šiam Rusijos piliečiui bus taikomas rašytinis pasižadėjimas neišvykti iš Lietuvos.

SPORTAS

* Trečiadienį sužaistos penkerios Lietuvos A lygos futbolo čempionato XXXII turo rungtynės, kuriose vėl pergales iškovojo visos trys pirmaujančios komandos. Dešimties komandų turnyre pirmaujantis Kauno „FBK Kaunas“ svečiuose 3:0 sutriuškino Šilutės „Šilutė“ (12 tšk.) ir, surinkęs 76 taškus, išsaugojo dvylikos taškų persvarą prieš antrąją poziciją užimantį bei nugalėtojo titulą ginantį Panevėžio „Ekraną“.

* NBA čempionatui besirenčiantį Žydrūno Ilgausko Cleveland „Cavaliers“ komanda na-

muose 93:67 sutriuškino JAV viešinciją Izraelio čempionę Tel Avivo „Maccabi“ komandą su Simu Jasaičiu. Lietuvis nugalėtojams pelnė 8 taškus, po krepšiais atkovojo 6 ir perėmė 1 kamuolį, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, blokavo varžovo metimą bei dukart prasižengė.

* Trečią pergalę penktose NBA priešsezoninėse rungtynėse iškovojo be Dariaus Songailos rungtyniaujanti Washington „Wizards“ komanda, svečiuose 100:84 įveikusi ketvirtąją nesėkmę iš eilės patyrusius Charlotte „Bobcats“ krepšininkus.

Kas rūpi Lietuvos Respublikos prezidentui

Atkelta iš 1 psl.

Tikėtina, Konstitucinis Teismas priims sprendimą, kuriuo parlamentinių komisijų galios bus suvaržytos — to aiškiai siekia valstybės vadovas.

Įsivaizduokime, kaip būtų reaguavęs Konstitucinis Teismas, jei tokio kreipimosi būtų sulaukęs iš R. Pakso. Egidijus Kūris įmantria ir nedaug kam suprantama akademine kalba būtų pasiuntęs kreipimosi autorius į visiems gerai žinomą necenzūrinę vietą. O dabar tikrai nenustebsime paaiškėjus, jog parlamentinės komisijos daugeliu atžvilgiu negali kištis, gilintis, vertinti ir daryti išvadų apie valstybės institucijų darbą.

Dvigubi standartai Prezidentūros dėka tolydžio įgyja valstybės politikos statusą. Antai V. Adamkus sukritikavo Seimą, kai sužinojo, kad Rusijos valstybės Dūmos delegacijos vizito proga parlamentarai atidėjo rezoliucijos dėl Rusijos spaudimo Gruzijai svarstymą.

„Mano įsitikinimu, tai labai blogas signalas“, — žurnalistams tasyk sakė V. Adamkus.

Praėjo vos kelios dienos, ir blogą signalą jau nusiuntė pats prezidentas, paskambinęs Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui dėl VSD veiklos tyrimo. V. Adamkus, anot žiniasklaidos pranešimų, kalbėjo apie Anglijos karalienės vizitą, kurio nereikėtų gadinti iš parlamentarų tiriamos VSD veiklos sklindančiais negerais kvapais.

Parlamentinė demokratija Lietuvoje silpsta. Parlamentiniais tyrimais jau piktinasi visi trys prezidentai — ir atstatydintas R. Paksas, ir kadenciją baigęs A. Brazauskas, ir dabartinis valstybės vadovas, — bet tik V. Adamkus ėmėsi kryptingų veik-

mų, galinčių smarkiai apriboti parlamentinių komisijų veiklą. O juk parlamentiniai tyrimai — vienintelis būdas tautai per savo atstovus kontroliuoti jėgos bei kitas palyginti uždaras valdžios struktūras.

Ką padarysi: paslaugūs ir informacija manipuliuojantys saugumiečiai, atrodo, daug brangesni prezidento širdžiai už nesukalbamą ir per daug smalsius parlamentarų.

V. Adamkus šią savo kadenciją žadėjo daugiausia rūpintis vidaus politika ir būti moraliniu autoritetu. Apie autoritetą visi jau seniai pamiršo — ir šiuo atžvilgiu, kaip įprasta sakyti po R. Pakso, prezidentas „nekalta“: kalta aplinka.

Savo ruožtu prezidentinis rūpinimasis vidaus reikalais vis labiau panašėja į abejotinos reputacijos valdininkų dangstymą, kartu mėginant riboti atstovaujamosios valdžios galias. Visuomenės ir jos atstovų teisė žinoti prezidentūrai atrodo mažiau svarbi už saugumiečių ir aukšto rango valdininkų teisę ką nors nuslėpti.

O kai valstybės gyvenime slaptumo ir viešumo santykis keičiasi pastarojo nenaudai, kai jėgos struktūrų atstovams, biurokratiniais ministerijų ir departamentų vadovams aukščiausiu lygmeniu užtikrinamas nepakaltinamumas, demokratijos reikalai — prasti.

Valstybėje, kurios saugumo struktūros, parlamento minimaliai kontroliuojamos, daro beveik ką nori, naudodamosi vykdomosios valdžios institucijų parama, žmogus nėra nei saugus, nei laisvas. Tokioje valstybėje lieka tik liūdnei palinkėti, kaip darė Valdas Vasiliauskas vieno savo straipsnių pavadinimu po Vytauto Pociūno žūties: „Nebijokite“.

Karalienės vizitas — galimybė sutvirtinti šalių draugystę

Vilnius, spalio 18 d. (BNS) — Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II trečiadienį baigė valstybinį vizitą Lietuvoje.

Iš Vilniaus oro uosto į Rygą išskrendančią karalienę ir jos vyrą Edinburgh hercogą Philip išlydėjo prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma, taip pat užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas.

Atsisveikinimo metu karalienei buvo įteikta gėlių puokštė ir nuotraukų, kuriose įamžintos gražiausios jos viešnagės Lietuvoje akimirkos, albumas.

Iš Vilniaus Elizabeth II išskrido į Rygą, kur tęs valstybinį vizitą Baltijos šalyse.

Prezidento Valdo Adamkaus nuomone, Didžiosios Britanijos karalienės Elizabeth II vizitas Lietuvoje buvo išskirtinė galimybė sutvirtinti Lietuvos ir Britanijos draugystę bei tautų ilgaamžį bendradarbiavimą.

Britų monarchės garbei surengtoje vakarieniėje keldamas tostą prezidentas V. Adamkus pabrėžė, kad lietuviai visada žavėjosi tolerantiška ir atvira Britanijos visuomene, iš jos sėmėsi ir semiasi kultūrinės įvairovės, mokosi aktyvios pilietinės visuomenės kūrimo ir įtvirtinimo.

„Šiandien Lietuva ir Jungtinė Karalystė didžiuojasi modernia, dinamiška, bendrais interesais grindžiama partneryste, o daugelis iškalbingų pavyzdžių byloja, kad abiejų šalių atvirų visuomenių politiniai, kariniai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai išgyvena tikrąjį atgimimą“, —

kalbėjo prezidentas.

Kreipdamasis į karalienę ir jos vyrą Edinburgh hercogą Philip, V. Adamkus priminė, kad Jungtinė Karalystė ir jos žmonės daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo kelio.

„Jungtinė Karalystė niekuomet nepripažino Lietuvos okupacijos — jūs visuomet buvote laisvę ir demokratines vertybes simbolizuojanti valstybė, rėmusi mūsų laisvės siekį ir Lietuvos Bažnyčią, anuomet tapusią mūsų tautos dvasinės stiprybės simboliu“, — sakė V. Adamkus.

Jo teigimu, ši patirtis įpareigoja kartu imtis kitų svarbių darbų: siekti, kad visos Europos tautos ir jos Rytų kaimynės galėtų džiaugtis demokratijos ir laisvės idealais, stiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį pasaulyje, saugoti taiką ir kultūrinę įvairovę.

Pabrėžęs, kad Elizabeth II vizitas Lietuvoje paliks gilų pėdsaką daugelio Lietuvos žmonių širdyse, V. Adamkus pakėlė taurę už tai, jog Lietuva ir Jungtinė Karalystė ir toliau liktų nuoširdžios partnerės bei už abiejų tautų klestėjimą ir gerovę.

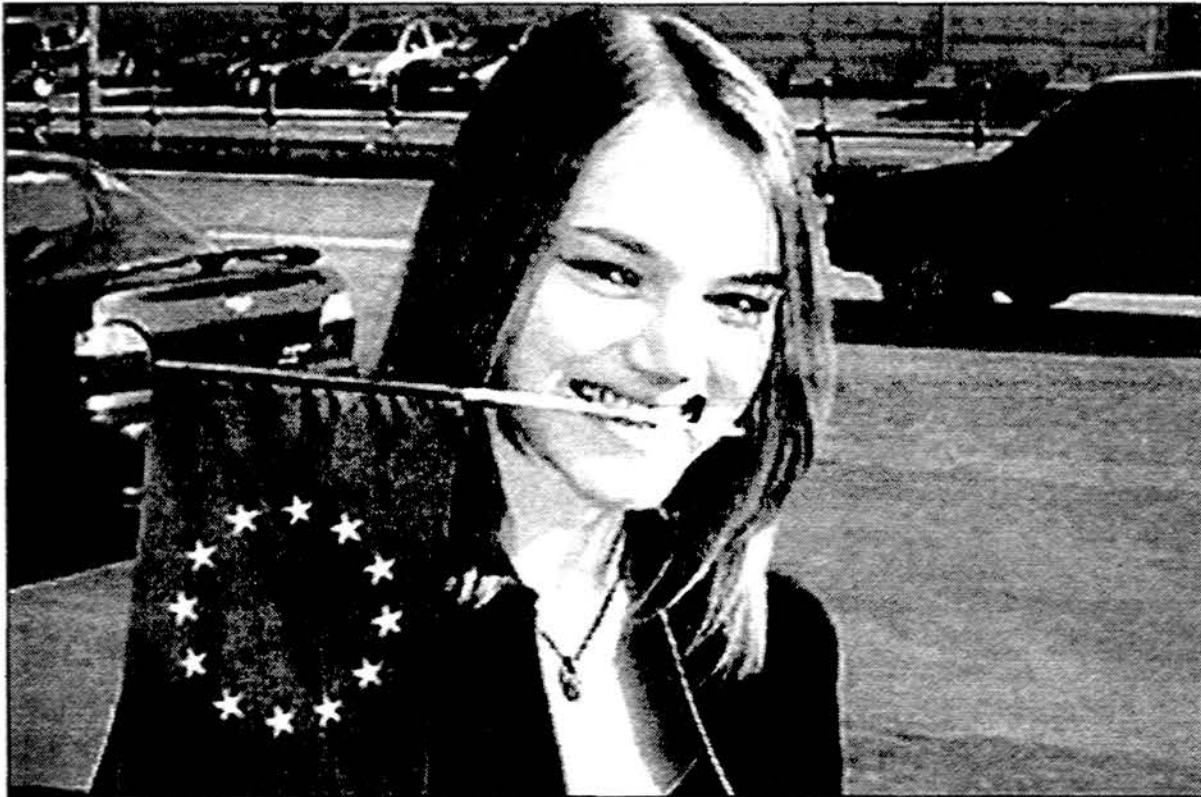
Iškilmingoje vakarieniėje Prezidentūroje dalyvavo maždaug 110 specialiai atrinktų ir pakviestų svečių, tarp kurių — premjeras Gediminas Kirkilas, Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Konstitucinio Teismo teisėjai, taip pat politikai, verslininkai, žymūs Lietuvos meno ir kultūros žmonės.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

ES ir Rusija ieško naujų sugyvenimo kelių

ES ir Rusijos santykiai ateityje gali pablogėti.

MosNews.com nuotr.

Valentinas Mitė
Bernardinai.lt

Nors Rusija ir Europos Sąjunga negali apsieiti viena be kitos vien dėl energijos tiekimo, bet santykiai tarp kaimynų ne gerėja, bet blogėja.

Naujos ugnies iliejo žurnalistinės Anos Politkovskajos nužudymas bei augančios abchazų separatistų ambicijos.

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso paragino Europos Sąjungą nedviprasmiškai parodyti Sąjungos nepasitenkinimą Vladimiro Putino atvestinu požiūriu į A. Politkovskajos nužudymą bei taip pat ir Rusijos žaidimus energijos karta. Proga šiam požiūriui pareikšti įvyks jau ateinančią penktadienį Europos Sąjungos vadovų susitikime Suomijoje.

Putinas pasmerkė A. Politkovskajos nužudymą labai dviprasmiškai pareiškdamas, jog mirtis padarė Rusijai daugiau žalos nei jos straipsniai ar knygos. A. Politkovskaja buvo nesutaikoma karo Čečėnijoje kritike, kurį Putinas padarė beveik savo politikos centriniu momentu. J. M. Barroso paragino Rusijos valdžią padaryti viską, kad A. Politkovskajos žudikai atsidurtų teisiamųjų suole. Žur-

nalistės nužudymas dar kartą parodė, kaip toli yra Rusija nuo kai kurių Vakarų politikų iliuzijų.

J. M. Barroso sakė, jog Suomijoje taip pat bus aiškiai išdėstytas Europos Sąjungos noras, kad Rusija patvirtintų Energijos Chartiją. Šio susitarimo patvirtinimas priverstų Rusiją atverti savo naftotiekus ir dujotiekus bei suteiktų didesnių galimybių konkurencijai. Rusija to aiškiai nenori, nes nafta ir dujos jai leidžia vaidinti supervalstybės vaidmenį pasaulyje. Smukus energijos kainoms, blūkštų ir Maskvos įtaka.

Kitas ne mažesnis skaudulys – Rusijos ir Gruzijos santykiai. Nors rusai ir remia abchazų separatistus bei spaudžia šalį ūkiškai, kol kas Europos Sąjungos pozicija nuosaiki.

Verta pažymėti, jog nors Rusija dabar ir yra stipresnė nei prieš 10 metų, Europos Sąjunga taip pat pasikeitė. Priėmus į sąjungą buvusias socialistinio bloko šalis, ES nebeprima kiekvieno Maskvos žodžio už tikrą pinigą.

Situacija Rusijos nenaudai dar labiau pasikeis į sąjungą įstojus Rumunijai bei Bulgarijai. Ateityje arba turės keistis Rusija, arba geras sugyvenimas su naująja Europos Sąjunga bus sudėtingas.

Branduolinį ginklą gali pradėti kurti vis daugiau šalių

Viena, spalio 18 d. (BNS) — Maždaug 30 valstybių gali netrukus išplėtoti pajėgumus ir pradėti branduolinio ginklo gamybą, jeigu nebus imamas papildomų priemonių užkirsti kelią technologijų plitimui, pirmadienį pareiškė Jungtinių Tautų branduolinės priežiūros agentūros vadovas.

Šitaip praėjus savaitei po Šiaurės Korėjos pranešimo apie atliktą branduolinį sprogdinimą perspėjo Tarpautinės atominės energijos agentūros (TATENA) direktorius Mohamed ElBaradei.

„Mes turime reikalų su, kaip aš vadinu, beveik faktinėmis branduolinėmis valstybėmis“, — sakė M. ElBaradei Vienoje surengtos konferencijos branduolinių garantijų tema atidarymo kalboje.

Jis pridūrė, kad reikalingas naujas požiūris — „ne į esamas devynias branduolines valstybes, o į dar 20 ar 30 kitų, kurios turi pajėgumų sukur-

ti branduolinį ginklą per labai trumpą laikotarpį“.

Penkios valstybės — JAV, Rusija, Kinija, Prancūzija ir Jungtinė Karalystė — yra oficialiai deklaravusios savo branduolinį ginklą ir pasirašiusios Branduolinio ginklo neplatavimo sutartį.

Dar keturios šalys, kurios turi arba įtariama, kad turi atominę bombą, yra Indija, Pakistanas, Izraelis, taip pat jau ir Šiaurės Korėja.

M. ElBaradei sakė, kad atsiradus galimybėms branduolines technologijas naudoti tiek taikiems, tiek ir karo tikslams, atsirado naujų iššūkių.

„Iš pradžių buvo Irakas, toliau — Libija, dabar jau beveik du dešimtmečius mes vis dar tikriname nedeklaruotą Irano programą, tik ką matėme, kaip bandymą atliko Šiaurės Korėja“, — kalbėjo jis.

M. ElBaradei kritikavo tai, jog branduolinės kontrolės politika skirtingose šalyse yra taikoma skirtingai.

EUROPA

KIJEVAS

Ukrainos premjeras Viktoras Janukovičius trečiadienį paragino ministrų kabinetą būti vieningą ir išsaugoti savo sudėtį. Jis tai pareiškė kitą dieną, kai prezidentą remiantis susivienijimas „Mūsų Ukraina“ oficialiai paskelbė, kad pasitraukia į opoziciją ir atšaukia savo ministrus iš vyriausybės. V. Janukovičius sakė neturįs pretenzijų ministrams — prezidento Viktoro Juščenkos šalininkams, pasiūlė jiems tęsti bendradarbiavimą ir pareiškė viltį, kad kabinete „niekas nepasikeis dėl tų procesų, kurie vyksta valstybėje“.

LONDONAS

Buvęs JAV valstybės sekretorius James Baker buvo sukrėstas to, ką pamatė apsilankęs Irake, ir pareiškė, kad šioje šalyje yra „velniška maišatis“. J. Baker vadovauja padėties Irake patikrinimui, kurį atlieka JAV abiejų pagrindinių partijų ekspertų komisija. Remdamasi J. Baker artimu draugu ir sąjungininku, kurio pavardė nenurodoma, BBC pranešė, jog J. Baker pridūrė, kad „jokių lengvų sprendimų paprasčiausiai nėra“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld pareiškė, jog JAV kariuomenė yra per stipri, kad pralaimėtų karą Irake, bet pažymėjo, kad pergalė pasiekti galiausiai reikės politinių sprendimų. D. Rumsfeld sakė, kad JAV kariškiai „skubotai“ ėmėsi ruošti Irako saugumo pajėgas, tačiau pridūrė, kad Irako policijos pajėgose pradėjus dirbti JAV instruktoriams, palaipsniui turėtų išaugti Irako gebėjimas kovoti su smurtu savo jėgomis. Vis dėlto, pasak D. Rumsfeld, Irako parlamentas turi išspręsti federalizmo klausimą ir sudaryti vienybės vyriausybę.

* * *

JAV teisingumo departamentas

tiria Kongreso nario respublikono Curt Weldon, kaltinamo korupcija, veiklą. Jis, be kita ko, įtariamas prekiavęs savo politine įtaka ir naudojasis ja tam, kad gautų naudingų darbo sutarčių dukrai priklausanti kompanijai. Po kelių kratų, kurias federaliniai agentai padarė šios kompanijos patalpose, Kongreso narys paskelbė pareiškimą, kuriame pavadino šį skandalą „kairiųjų pakraipos liberalių aktyvistų“, nusprendusių jį sunaikinti, intrigų išdava.

RUSIJA

MASKVA

Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja (ETPA) nurodė, kad reikalaus Rusijos pareigūnų atlikti nuodugną tyrimą dėl žurnalistės Anos Politkovskajos nužudymo. A. Politkovskaja griežtai kritikuodavo Kremlį ir tvirtindavo, kad Maskvos remiamos pajėgos Čečėnijoje kankindavo, grobdavo ir žudydavo vietos gyventojus. Tardytojai sako, kad A. Politkovskajos, kuri sostinėje buvo nužudyta spalio 7 dieną keliais šūviais savo namo laiptinėje, žūtis yra susijusi su jos profesine veikla, o žurnalistės bendraminčiai piktinasi, jog valdžia negina žodžio laisvės šalyje.

SANKT PETERBURGAS

Sankt Peterburgo miesto teismo prisiekusių kolegija antradienį pripažino nekaltais kaltinamuosius prieš dvejus metus įvykdytu studento vietnamiečio Wu An Tuang nužudymu ir tarpnacionalinės nesantaikos kurstymu. Prokuratūros atstovai nekommentuoja nuosprendžio, sakydami, kad jiems būtina susipažinti su prisiekusiųjų sprendimu. Tuo tarpu žmogaus teisių gynėjai teigia, kad išteisinimas gali dar labiau pakurstyti ksenofobiją.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

JAV kariuomenė trečiadienį paskelbė, kad Irake antradienį žuvo dešimt JAV karių — tai neįprastai kruvina diena amerikiečių kareiviams, mėginantiems pažaboti tarpkonfesišį smurtą ir suništą sukilimą. Išaugęs aukų skaičius sutapo su Kongreso rinkimų kampanija, kurioje Irako karas yra svarbi tema.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Gerdžiūnų mokyklai suteiktas Sūduvos šviesuolio vardas

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

„Šiaurinės Sūduvos panemunės garsėja ne tik savo gamtos grožiu, bet ir iškiliais žmonėmis. Į rytus nuo Gerdžiūnų miestelio, abipus Lukšaus upelio, išsidėstęs senas Eitkūnų kaimas. Šis Kriūkų krašto kampelis išaugino ne vieną darbštą, sumanų žemdirbį ir davė mūsų tautai keletą iškilių žmonių: Sūduvos švietėją Petrą Dumčią, poetą ir dainininką Praną Lemberką, mokytoją, pasipriešinimo okupantams organizatorių Viktorą Matusevičių-Matūną, Šaulių vadą partizaną Andrių Šmuilį, partizanų vadą Algimantą Matūną ir kt.“, – taip pradeda zanavykų draugijos pirminkas Albinas Vaičiūnas straipsnį bukletelyje, skirtame Gerdžiūnų pagrindinės mokyklos (Šakių raj.) vardynoms. O jos įvyko spalio 6 d.

Gerdžiūnų miestelyje užė didelė šventė, užsitęsusi visą dieną. Šakių savivaldybės sprendimu mokykla buvo pavadinta jos steigėjo Petro Dumčiaus (1858–1933 m.) – Seimo nario prof. Arimanto Dumčiaus senelio vardu. Suvažiavusieji ir suėjusieji į šventę aplankė garbingojo žemiečio Petro Dumčiaus ir jo žmonos Elenos kapus Paežerėliuose. Aplankyta ir pirmosios mokyklos vieta Eiciūnų kaime; prie 1965 m. į Gerdžiūnų kaimą perkeltos ir dabar čia veikiančios mokyklos pastato atidengta paminklinė lenta (skulp. Vidas Cikana – Lukšų seniūnas); aukotos šv. Mišios. Po to kaimo kultūros namuose vyko Vinco Kudirkos ir kitų Atgimimo laikotarpio šviesuolių bendradarbio ir bendraminčio, knygnešio Petro Dumčiaus pagerbimas ir moksleivių koncertas. Vakare visi dalyviai Gerdžiūnų laisvalaikio centre susirinko prie puoduko kavos pabendrauti ir padainuoti. Iškilnėse dalyvavo Seimo nariai – Petro Dumčiaus anūkas prof. Arimantas Dumčius, Seimo pirmininko Viktoro Muntiano sveikinimą perdavęs Seimo narys Rytis Kupčinskas ir Seimo narė Onutė Valiukevičiūtė, Šakių meras Juozas Bertašius, kraštiečiai – Zanavykų draugijos nariai, vadovaujami šiandieninio krašto šviesuolio Albino Vaičiūno, vietos gyventojai, moksleiviai, P. Dumčiaus giminės. Mokyklą aplankė ir šv. Mišias mokyklos kieme aukštojo mokytojo kun. Gintaras Urbšas.

Petras Dumčius Eiciūnų kaime mokyklą 1896 m. įsteigė savo ūkyje. Mokyklos pastato vietoje sovietiniais metais buvo pastatytos fermos ir,

Gerdžiūnų pagrindinė mokykla (Šakių raj.) suteiktas švietėjo ir knygnešio Petro Dumčiaus vardas. Atminimo lentą prie mokyklos atidengė Šakių meras Juozas Baltuška (kairėje) ir garsiojo zanavyko anūkas, Seimo narys prof. Arimantas Dumčius.

kaip Mišių pamokslo metu sakė kun. G. Urbšas, taip ši vieta išniekinta. Mokytojas net 48-erius metus pašventė Sūduvos krašto vaikams, jo mokykla dėl aukšto parengimo lygio buvo vadinama „Dumčiaus akademija“. Baigę ją jaunuoliai lengvai įstodavo į Marijampolės ir Šakių gimnazijas. Mokyklos vedėjas buvo užveisęs didžiulį (3 ha) sodą, kuris pokariu buvo iškirstas. Sodas su bitynu buvo veisiamas kaip vaikų ugdymo priemonė, mokinių tėvai ir kaimynai būdavo aprūpinami sodinukais ir taip kultūrinio savo žemę. Dabar sodo pakraštyje Zanavykų draugijos iniciatyva ir giminių pastangomis pastatytas išpuodingas atminimo ženklas – šulinį primenanti kompozicija, kurią sukūrė garsus šio krašto tautodailininkas Vidas Cikana. Petras Dumčius buvo baigęs Veiverių mokytojų seminariją, slėpė ir platino caro valdžios draudžiamą lietuvišką spaudą, susirašinėjo su to meto Lietuvos atgimimo veikėjais. Manoma, kad 1907–1908 m. Eiciūnuose lankėsi Lietuvos atgimimo patriarchas dr. Jonas Basanavičius, dažnas svečias Dumčiaus namuose buvo kalbininkas Jonas Jablonskis, buvęs Dumčiaus sūnaus Liucijono krikštėvis; kito sūnaus krikštėvis buvo spaudos darbuotojas Jonas Kriaučiūnas, redagavęs „Šviesą“, „Varpą“, „Ūkininką“, „Vilniaus žinias“ ir kt. Dumčių namuose viešėdavo Vincas Kudirka, knygų leidėjas Martynas Jankus ir kt. Lan-

kant Paežerėlių kapinėse palaidoto Petro ir Elenos Dumčių kapus buvo aplankytas ir ten palaidoto poeto ir dainininko, mylimo P. Dumčiaus mokinio Prano Lemberto kapas.

Dumčių giminėje mokytojų – net kelios kartos. Du Petro Dumčiaus sūnūs taip pat buvo pedagogai, tęsė tėvo darbą, švietėjiškoje veikloje dalyvavo ir trečiasis sūnus. JAV išeivija

gerai pažįsta garsiojo zanavyko anūką – medicinos profesorių Arimantą Dumčią, kuris prieš keletą metų pelnė Lietuvos fondo didžiąją premiją toliau vystyti darbus medicinos tyrimų srityje. A. Dumčius šiandien yra Seimo narys, išrinktas Kauno Kalniečių apygardoje. Jis aktyviai dirba Žmogaus teisių komitete, yra žinomas bibliofilas, yra paskelbęs ne tik mokslinių straipsnių iš medicinos srities, bet rašo ir politikos, moralės, teisės etikos temomis.

Šiandien P. Dumčiaus mokykloje (direktorė Aldona Sadkauskienė) gyvenimas kunkuliuoja, čia veikia garsus rajone kraštotyros muziejus, kurio medžiagos rinkimu rūpinasi kudirkačiai, vadovaujami mokytojos Onutės Rakauskienės. Kudirkačių pagrindinė darbo kryptis ir yra – rinkti kraštotyrinę medžiagą apie pasižymėjusius apylinkės žmones: Praną Lemberką, J. Kriaučiūną, B. Grincevičiūtę, P. Dumčią ir kt. Kaip galima buvo suprasti iš meninės programos, stiprus čia ir šokių ratelis. Mokyklą ir muziejų materialiai ir morališkai remia mokytojo P. Dumčiaus anūkas Seimo narys prof. Arimantas Dumčius ir kiti giminės, kurie ir ateityje išsipareigoja jai padėti. Šiuo metu pagrindinėje mokykloje mokosi per šimtą mokinių ir dirba 17 mokytojų.

Turtingi tie žmonės, kurie gali didžiulius tėvų ir protėvių darbus.

Dumčių giminė aplankė Eiciūnų kaime veikusios mokyklos vietą ir jai įamžinti pastatytą išpuodingą kompoziciją.

Skelbimai

NEKILNOJAMASIS TURAS

COLDWELL BANKER
VIDA M. SAKAVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

IVAIRŪS

Tvarkinga, vyresnio amžiaus
moteris, ieško išsinuomoti
švaraus buto Cicero miestelyje.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBĄ

**REIKALINGA
AMERIKOS LIETUVĖ
DARBUI „OFISE“.**
Tel. 773-368-9644

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

NEKLŪPČIOKIME PRIEŠ MELO STABUS

VILIUS BRAŽĖNAS

Po mirtino troškulio dykumoje klaidžiojęs žmogus puls gerti pirmą pasitaikiusią pelkę, kokia ji bebūtų. Tad nenuostabu, kad „geležinei uždangai“ nugriuvus, iš sovietų vergijos išsivadavusios tautos pagarbiai klūpčioja net prieš SSRS ir JAV komunistų sukurtą Jungtinių Tautų altorius.

Nežinojimas dažnai žmones nuveda į neišbrendamus – ir girių, ir politikos – raistus. Galiu „pasigirti“, jog, atsidūręs JAV apsidžiaugiau, radęs pasauline politika besidominčią organizaciją – vietinį „Forumą pasaulio reikalais“. Greit paaiškėjo, jog buvau pakliuvęs į globalistų pagrindinės priedangos organizacijos (CFR) trečiąjį ratą. Tai buvo vietovių „bendruomenės vadovų“ nusmegeninimo (paversti „pasaulio piliečiais“) tinklo dalis. O lietuviai, kaip ir daug kitų, buvo jau globalistų apgauti Atlanto Chartos pažadais: „Tautų apsisprendimo teise“. Po Atlanto Chartos melo sekė JT melas.

Praėjusio rugsėjo viduryje JT asamblėjos posėdyje net iš tribūnos prasiveržė įvairių spalvų barbarizmas. Ypač savos valstybės reikalais besisielojantiems amerikiečiams buvo šlykštu stebėti, kaip, veik vien jų pinigais išlaikomos organizacijos atstovai, atvykę į jų namus, teršė „svečių kambario“ grindis.

Šalia to, aiškiai pasirodė, ko verta save taip gambiai garbinančios Jungtinės Tautos. Tai pamatė net globalistų dienraščio „New York Times“ leidžiamas Europoje dienraštis „International Herald Tribune“. Rugsėjo 22 d. laidos vedamajame jis rašė: „Viena iš praėjusios savaitės pamokų yra tai, kad tarp tautinė sistema yra sulūžusi“. Todėl, žinoma, globalistai ateina su gerai paruoštomis „reformomis“. Kiek gero galima tikėtis iš „taikos ir teisingumo“ balandžio lizde komunistų išperėto pasaulinės valdžios maitinagio?

Pasaulį valdyti daug kas svajojo,

tikriausiai nuo gilių senovės. Moderniausias, po 1776 metų Iliuminatų, samokslas buvo sukirptas 1945 m. Roosevelt ir Stalino, (pritariant Churchill) Jaltose. Pasirodo, ten buvo susitarta net dėl tokių detalių kaip – kas bus pirmuoju JT gen. sekretoriumi įkurtuvių suvažiavime. Stalinas kilniai sutiko, kad juo būtų amerikietis, žymus JAV diplomatas. Tikriausiai padėjo tai, kad Stalinas žinojo, ko nežinojo (tada) amerikiečiai: pirmasis JT generalinis sekretorius Alger Hiss buvo Kremliaus agentas JAV vyriausybėje.

JT buvo sukurtos ant melo pamatų. Buvo skelbiama, kad jas sukūrė „taiką mylinčios valstybės“, o tarp jų – ir „taiką mylinti“ Sovietų Sąjunga. Lietuvių tauta ašaromis ir krauju užmokėjo už tai, jog Roosevelt užleido Stalinui veik pusę Europos, kad šis būtų partneris, kuriant pasaulinės valdžios branduolį – JT. Stalinui tai buvo tolygu tam kiškiui, įmestam į kopūstų daržą: jau Leninas planavo pasaulinės valdžios kūrimą. Tad ir Stalino Kremlius stropiai tepė JT propagandos ratų ašis. Štai ištrauka iš mano knygos „Samokslas prieš žmoniją“ straipsnio „Raudonieji krikštaitėliai“.

„Nenuostabu, kad Jungt. Tautų organizacijai palanki propaganda taip gerai ir ilgai veikė: ji buvo tos rūšies specialistų iš anksto suplanuota. 1945 m. balandžio mėn., porą mėnesių prieš JT įsteigimą, „Political Affairs“ žurnalas (JAV kompartijos teoretinis oficiozas) davė šitokius nurodymus partiečiams: „Privilegumėte sukelti didžiulę, gerai organizuotą ir stiprią, masinę paramą ir entuziazmą Jungt. Tautoms... Opozicija turi būti paversta tiek bejėge, kad negalėtų surinkti pakankamai rėmėjų Senate prieš Jungt. Tautų Chartą ir prieš kitas ją sekančias sutartis...“

1946 m. kovo 23 d. „Pravdoje“ cituojamas Stalinas: „Aš priduočiau didžiulę svarbą Jungtinėms Tautoms, kadangi jos yra rimtas įrankis taikai ir tarptautiniam saugumui

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.Illinolspain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

išlaikyti...“ Pagal Staliną „taika“ – kai nesipriešinama komunizmo agresijai, „saugumas“ – kai nebandoma išlaisvinti vergų.

Tų pat metų „Bolševik“ Nr. 22 nurodė: „Masės žino, jog taika įmanoma tik esamų valstybių bendradarbiavimo pagrindais...Sovietų S-ga kovoja už kiek galint efektingesnes Jungt. Tautas“.

Į klausimą, kaip „efektingesnes“, atsako sovietų gen. Bondoreno pasakioje Frunzės karinėje akademijoje, Maskvoje: „Iš Jungt. Tautų tribūnos mes įtaigosime kolonialinius ir pusiau kolonialinius žmones išsivaduoti ir skleisti komunizmo teoriją visame pasaulyje. Mes nepripažįstame JT autoriteto Sov. S-gai, bet Jungt. Tautos tarnauja nukreipti (nuo mūsų) kapitalistus ir karo kurstytojus Vakarų pasaulyje“.

JT kilmę dar paryškino JT gen. sekretorius U. Thant, kalbėdamas UNESCO suruoštoje tarptautinėje konferencijoje Helsinkyje, Lenino gimtadienio šimtmečio minėjime. „Los Angeles Times“ (1970.04.07) rašė: „JT Generalinis sekretorius U.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Thant išgyrė Sovietų Sąjungos įkūrėją Vladimirą Leniną, kaip politinį vadovą, kurio idėjos atspindi JT Chartijoje“.

Tad bent jau žinokime, kur (iš reikalo) esame pakliuvę ir negarbiname tautų mėsmaalės uždavinį turinčių organizacijų, kurios buvo sukurtos ypač mažesniųjų valstybių laisvės sąskaiton. Mes negalime, kaip gali JAV patriotų organizacijos, pakelėse išstatyti didžiules skelbimų lentas su užrašais „Ištraukime JAV iš JT“. Nebūtų realu mums Seime, kaip ir JAV Kongrese, pristatyti svarstymui rezoliuciją, siūlančią ištraukti JAV iš JT ir išmesti JT iš JAV. Ir ten tam dar gaunama per mažai balsų. Tačiau po pastarojo JT posėdžio aki-broktų Amerikai ten gali užkaisti balsuotojų nuotaikos. O mes galime, be didelių išlaidų, tik susiorganizuosiu veiklai patriotų pastangomis, priešintis ir Rytų, ir Vakarų, ir Islamo globalistams, keldami tautos moralę ir įtaigodami tą patį daryti gerokai moraliai apskurusius ES „senbuvius“.

Ir medikai turi prietarų

Kalbama, kad medikai, prisiklausę pacientų įvairiausių nusi-skundimų, patys „užsikrečia“ jų ligomis ir perseraga kur kas sunkiau.

Jei, pavyzdžiui, siaučia gripas, tai terapeutas, visiems pataręs ir visus išgydęs, pats ligos pakirstas ilgiausiai guli lovoje. Chirurgai kaulų lūžimo atveju savo lūžius gydo dvi-gubai ilgiau, o besiruošianti motinys-tei ginekologė dėl toksikozės kenčia kone nuo pirmos pastojimo nakties.

Tačiau medikai, kaip ir kitų profesijų žmonės, savo atmintyje turi išlaikę ir nemažai įvairiausių prietarų, atplaukusių iki šių dienų „iš amžių glūdumos“, bylojančių apie tai, ką įvairiais atvejais jie turėtų daryti ir ko ne, kad jų pastangos būtų sėkmingos, išvengtų netikėtumų jie ir jų pacientai. Žinoma, niekas nesirengia teigti, kad medikai tų prietarų paiso. Tačiau vis vien įdomu, kokie jie?

„Na, štai! Bus nesėkmingas budėjimas!“ – šypsodamasis sako budintis chirurgas, pamatęs mane po traumos gatvėje įvežamą ir priėmimo kambarį sulūžusią koją, – pasakoja

Marija K. – Ir aš visai neišsiseidžiu, nemanau, kad jis nenorėtų manęs priimti: tas gydytojas – mano gimnaitis. O aš žinau medikų prietarą: jei gydytoji budėjimo metu tenka priimti ir gydyti gimnaitį, darbas bus nesėkmingas. Ir iš tiesų: nesėkmės prasidėjo jau ant operacinio stalo – mano perlūžęs kaulas nelengvai pasidavė tvarkomam, sugedo net gydytojo instrumentas. Pamatysi, atveš šivakar ir kitą „sulūžusį!“ – pasakė baigęs darbą su manimi chirurgas. Tokie pacientai mėgsta „porą“. Ir tikrai netrukus atvežė vyriškį sutraiškytais plaštakos kaulais. Juos sustatyti gydytoji buvo dar sunkiau nei manuosius“.

Nors apie tokius dėsningumus nerašoma nė viename medicinos vadovėlyje, tačiau medikai juos žino. Ar tai juos jaudina – galėtų pasakyti tik jie patys.

Galima kartais pamatyti, kaip, eidamos į operacinę, medikės nusi-ima visus metalinius papuošalus. Daug kam vėlgi kyla klausimas: kodėl? Na, suprantama, kad nusi-

mauna žiedus, bet kodėl kai kurios išsisega auskarus, nusiima grandinėles? Pasirodo, ir čia yra prietaras, kad operacinėje turi būti tik vienas – gydytojo įrankių metalas, o kiti gali neigiamai paveikti operacijos eigą.

Arba vėl: neduok Dieve, gydytoji išmesti iš rankų ligonio popierius jo akivaizdoje!.. Tai reikėtų, kad gyjama bus sunkiai. Pacientą, žinantį šį medikų prietarą, tai gali labai nuliūdinti.

Pirmą ant operacinio stalo chirurgai norėtų turėti vyriškį. Jiems tai reikėtų visos dienos darbo sėkmę. O jei bus moteris ir dar raudonplaukė, – lengvos darbo dienos ir sėkmės nesitikėk! Kai kurie chirurgai nenori pradėti darbo dienos operuodami natūralią blondinę.

Sakoma, kad pirmadienį gydytojai pagal galimybes stengiasi išvengti sunkesnių operacijų. Pirmadienis laikomas sunkia diena, turinčia įtakos ne tik operacijos eigai, bet ir gijimo procesui.

Suplanuotos operacijos prieš Naujuosius metus negalima atidėti kitiems metams. Jei pacientas atvyk-

sta, reikia jį operuoti, nes antraip pačiam pažadėjusiam operuoti gydytojui būsianti bloga Naujųjų metų šventė. Ir jau visai nepriimtina siūlyti tostus už savo pacientų sėkmingą pasveikimą. Tačiau to nežinantys pacientai, gana dažnai kaip padėką dovanodami gydytojui alkoholio butelį, prašo išgerti į jų sveikatą. Tačiau, jei šie jų prašymą įvykdytų, – rezultatas būtų atvirkščias.

Egzistuoja prietaras ir dėl gydytojų keitimosi budėjimu. Esą pasikeitusį gydytoją gali ištikti nesėkmės, kurios buvo skirtos jo kolegai. Blogai, jei budėjimas gydytojui sutampa su šeimos šventės dienomis. Tačiau jau vis vien geriau budėti, o ne prašyti pasikeisti. Apie nesėkmingus įvykius tokių pasikeitimų metu pasakojama daug nemalonių dalykų.

Naujai pastatytoje gydymo įstaigoje geras ženklas yra gaisras. Bet tik tada, kai nėra aukų ir didelių nuostolių. Jis lemias ne tik pačios įstaigos, bet ir joje dirbsiančių gydytojų bei būsimų pacientų ilgaamžiškumą.

Nukelta į 11 psl.

JAV LB Švietimo tarybos PRANEŠIMAS JAV LB Tarybos suvažiavimui

Dabartinė JAV LB Švietimo taryba savo pirmąją kadenciją pradėjo 2000 m. gruodžio mėnesį, Algimanto Gečio pirmininkavimo Krašto valdybai metu. Nuo 2003 m. įvykusio LB tarybos suvažiavimo JAV LB Švietimo taryba pareigas eina antrą kadenciją. Švietimo tarybą sudaro: sekretorė Aldona Kudirkienė, išdėninkas Vytenis Vilkaš, nariai: Kristina Bandžiulienė, Violeta Gedgaudienė, Marytė Sandanavičiūtė-Newson, Vida Radvenienė, Virginija Tuskevičienė ir pirmininkė Dalilė Polikaitienė, gyvenantys California, ir Juozas Polikaitis – Illinois bei Violeta Razgaitienė – Pennsylvania.

JAV LB Švietimo tarybos pareiga yra rūpintis lietuvišku švietimu Amerikoje, aprūpinti mokyklas mokomąja medžiaga, ruošti mokytojų kursus ir konferencijas bei konkursus mokiniams, rūpintis vaikų žurnaliuko „Eglutė“ leidimu, organizuoti vajus lietuviškoms mokykloms paremti. Taryba palaiko ryšį su LR švietimo ir mokslo ministerija ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu Lietuvoje, siunčia atstovus į TMID ruošiamus seminarus užsienio mokyklų mokytojams ir atlieka kitus uždavinius, susijusius su lietuvišku švietimu JAV.

2005-2006 mokslo metus pavašarį sėkmingai užbaigė 28 mokyklos. Jas lankė 1,735 mokiniai, dėstė 250 mokytojų ir 55 pagalbinių. Rochester (NY) ir „Ažuoliuko“ (Ft. Myers, FL) mokyklos užbaigė pirmuosius mokslo metus. Rugsėjo mėnesį pirmasis mokslo metų skambutis nušakambėjo Indianapolis (IN) Lietuvių bendruomenės šeštadieninėje mokykloje, lituanistinėje mokykloje „Genys“, San Francisco (CA) bei spalio mėn. Aleksandro Kazickienės lituanistinėje mokykloje Riverhead, NY. JAV lituanistinių mokyklų tinklas plečiasi ir ten, kur jau anksčiau veikė JAV LB apylinkės, ir kuriasi naujose vietovėse.

2005-2006 mokslo metais Lietuvių fondas mokykloms remti skyrė 67,000 dol., o Švietimo taryba 2005 metų Švietimo vajeus metu gavo 8,200 dol. aukų iš lietuvių visuomenės. Dėkojame visiems rėmėjams, ku-

rie skiria aukas JAV lietuviškam švietimui. Dėkojame St. Petersburg, FL, Cape Cod, MA, Cicero, IL, East St. Louis, IL, Manhattan, NY, Brighton Park, IL, Lemont, IL, ir Rytinės Connecticut LB apylinkių valdyboms, kurių dėka JAV lietuviškas švietimas susilaukė paramos.

2006-2007 mokslo metams Švietimo taryba paruošė naują lietuvių kalbos pratimų sąsiuvinį 5 klasei (autorė Vida Augulytė-Bučmienė) paruošė 7-tos klasės lietuvių kalbos pratimų bei lietuvių kalbos turtinimo ir gryninimo pratimų naują laidą, perspausdinta kita mokomoji medžiaga; viso 2,650 vienetai visoms klasėms. Iš LR švietimo ministerijos yra gauti Vilniuje išleisti „Skaitymai“ 5 kl. (autorė Levutė Karčiauskienė), kurie pakeis ankstesnius Švietimo tarybos išleistus skaitymus. Aukštesniosioms mokykloms susipažinimui gautas istorijos vadovėlis „Lietuvos istorija, skaitiniai“ (autorė Izolda Zakarauskienė). 2007-2008 mokslo metams vėl tikimės susilaukti vadovėlių siuntos iš LR Švietimo ministerijos. Švietimo ministerijos skirtus vadovėlius persiųsti į JAV yra Švietimo tarybos atsakomybė. Praėjusių metų vadovėlių supakavimu ir persiuntimu pasirūpino PLB atstovė Vilniuje reikalų vedėja Virginija Grybaitė. Nuoširdžiai dėkojame V. Grybaitei už jos didelę paslaugą JAV lietuviškoms mokykloms.

Vasario 16 d. proga Švietimo taryba ir Cleveland LB apylinkė pagerbė mokytoją Vidą Bučmiene, įteikdami jai Švietimo premiją. Vida Bučmienė daug metų mokytojavo Cleveland lituanistinėse mokyklose, anksčiau vadovavo neakivaizdiniam lietuvių kalbos kursams, vėliau buvo „Aušros“ aukštesniosios mokyklos vedėja, o šiuo metu mokytojauja Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Vidos Augulytės-Bučmienės paruoštus vadovėlius, pratimų sąsiuvinius daug metų vartoja JAV lituanistinių mokyklų mokiniai. „Gintarinio obuoliuko“ premija buvo įteikta Čikagos lituanistinės mokyklos pačių mažiausių mokinių mokytojai Silvijai Eglinaitei. Premijų mecenatas – Lietuvių fondas.

Mokytojos Dainavos mokytojų kursuose 2006 m. vasarą.

Audronės Elvikienės nuotrauka

Los Angeles, CA, Lemont, IL, ir New York, NY, įvyko mokytojų konferencijos. Mokytojai ir mokyklų vedėjai labai teigiamai įvertino konferencijas. Paskaitų išklausti, savo darbu ir naujomis mintimis pasidalyti atvyko mokytojai ir vedėjai iš 14-os lituanistinių mokyklų. Los Angeles ir New York konferencijoje prelegentė Nijolė Gierštikiene skaitė paskaitą, o po to visus konferencijose dalyvavusius mokytojus pakvietė dalyvauti pamokoje tema „Teatriniai elementai naudojimas klasėje“; Lemont paskaitas mokytojams skaitė dr. Dalia Katiliūtė-Boydston ir mokytoja Rita Vencloviene.

Antrus metus iš eilės LR Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas kviečia ir sudaro sąlygas JAV lituanistinių mokyklų vedėjams dalyvauti išeivijos lietuviškų mokyklų mokytojams/steigėjams skirtuose seminaruose. Š. m. gegužės mėn. pabaigoje Vilniuje įvykusiame seminare JAV lituanistinės mokyklas ir Švietimo tarybą atstovavo „Rasos“ mokyklos (Naperville, IL) vedėja Jūratė Liutkienė. 2006 m. pavasarį „Rasos“ mokykla sėkmingai užbaigė antruosius mokslo metus.

38-ieji Mokytojų tobulinimosi kursai įvyko 2006 m. rugpjūčio 6-13 dienomis. 30 mokytojų iš 9 mokyklų (po daugelio metų atvyko mokytojai ir iš Kanados) klausėsi paskaitų, dalyvavo parodomosiose pamokose, vakarinėse programose ir į savo mokyklas parsivežė naujos mokomosios medžiagos. Dėkojame visiems, kurie kursams atvykusiems prelegentams: Vilniaus universiteto dėstytojai Joana Pribušauskaitei, dr. Vytautui Černiui, dr. Rimai Binder, dr. Živilei Gimbutaitei, Vidai Bučmienei, Nijolei Gierštikienei ir dr. Kristinai Kazlauskienei. Tuo pačiu metu stovykloje vyko lietuvių kalbos kursai suaugusiems, kuriuos organizavo ir pravedė Vytautas Jonaitis. Jam talkino Eglė Stelmokaitė-Novak ir Rūta Udrienė. Mokytojų vaikučiai turėjo savo atskirą programą. Paramą paskyrė

Lietuvių fondas ir TMID.

JAV LB Krašto valdyba 2006-uosius metus skelbė „Lietuviškų vasaros stovyklų metais!“ ir Krašto valdybos bei LB tarybos nariai asmeniškai nuvyko į stovyklas pasveikinti stovyklaujantį jaunimą ir jų vadovybes. 2005-2006 antrą mokslo metų semestrą Švietimo taryba skelbė lituanistinių mokyklų pradžios mokyklų mokiniams konkursą – aprašyti stovyklos nuotykius ir nupiešti piešinius šia tema. Daug gražių rašinių atspausdinta gegužės/birželio mėn. „Eglutėje“ ir dienraščio „Draugas“ skyriuje „Draugo lietuviškai“, o visi premijuoti rašiniai yra Švietimo tarybos interneto svetainėje svietimotaryba.org (nuoroda: žinios). Vyresniųjų klasių mokiniams buvo duoti keli uždaviniai – parašyti apie labdaros darbus („Artimo meilės darbai“), prarasti pokalbį ir aprašyti lietuvių visuomenininko įnašą į lietuvių išlaikymą ir Lietuvių fondo reikšmę lietuvių. 2005-2006 mokslo metų visų premijų mecenatas buvo Lietuvių fondas. Nuoširdžiai dėkojame.

JAV LB Švietimo taryba dėkoja LB apylinkių valdyboms ir visų mokinių tėveliams už jų rūpestį steigti naujas ir palaikyti veikiančias lietuviškas mokyklas. Dėkojame JAV lietuvių visuomenei ir Lietuvių fondui už paramą mokykloms. Nuoširdžiausia padėka mokyklų vedėjams ir mokytojams už didžiulį pasišventimą ir įdėtą darbą, mokant mūsų lietuviškąją atžalyną ir už malonų bendradarbiavimą su Švietimo taryba.

Naujai JAV LB Krašto valdybai ir Švietimo tarybai linkime ištvermės dirbant taip labai svarbų darbą – „...savo tėvų išlaikytą Lietuvį Tautos gyvybę...perduoti ateities kartoms, kad amžinai gyventume...“ (Lietuvių Charta).

Dalilė Polikaitienė
JAV LB Švietimo tarybos
pirmininkė

Čikagos lituanistinės m-los mokytojai pirmajame 2006 - 2007 mokslo metų susirinkime.
L. Apanavičienės nuotr.

Ir medikai turi prietarų

Atkelta iš 9 psl.

Daug prietarų susiję su medicinos seserų bei slaugytojų darbu. Pavyzdžiui, pablogės ligonio sveikata, jei, perklojant jo lovos patalynę, pagalvė bus padėta ant šalia stovinčios spintelės. Arba: daugelis ligonių nesupranta, kodėl kartais jiems taip kategoriškai kas nors iš personalo draudžia maitinti paukščius ant palatos palangių. Tai ne vien dėl švaros. Čia irgi esama prietarų: jei paukštis skrisdamas atsimuš į lango stiklą, „išskraidins“ iš čia kurio nors ligonio sielą... Ypač tai pavojinga daryti reanimacijos palatose. To dažnai nežino lankantieji silpnus ligonius.

Į ligoninių operacines bei procedūras ligonius rateliais reikia vežti tik paguldytus pirmyn galva, o ne kojomis. Tai reikš, kad jis neišeis iš šio pasaulio, o grįš į palatą gydytis. Kelionė pirmyn kojomis – tik į kapus.

Jei ligonį toje pačioje palatoje perkelsi iš vienos lovos į kitą, jam teks ilgiau gydytis. Beje, šito prietaro nežinantys ar jo nepaisantys ligoniai to dažnai prašo medicinos seselių. Žinoma, aiškinti prietarus pacientams irgi neder.

Medicinos seserys stengiasi nevaikšioti po ligoninę be savo galvos apdangalo. Jos žino, kad sutikti sesutę vienplaukę reikėtų tą patį, ką ryte išėjus iš namų sutikti moterį su tuščiais kibirais. Tai – nesėkmės ženklas. Medicinos seserys, bendrau-

damos su kitų skyrių kolegėmis, paprastai neklausinėja, ar šios daug turi darbo. Mat, jei tik „pasakysi „mažai“, - tuoj jo bus aibės! Einant namo, naujos pamainos kolegėms nereikia linkėti sėkmės ar geros nakties, nes tai gero neatneš: sėkmė bus netikėtų įvykių gausa, teikianti įtampas, rūpesčių.

Negerai, jei per visą naktį tenka triūsti prie vieno sunkaus ligonio.

Nusistovėję tam tikri prietariai ir gimdymo namuose. Pavyzdžiui, nereikia nustepti, jei jų paisanti akušerė nėsčiai patars iš anksto nemegsti, nesiūti būsiam kūdikiui drabužėlių. Tačiau moterys neiškenčia. O iš tikrųjų, kas čia bloga? Prietaras byloja: tokia moteris sunkiai gimdydysianti, galinti kūdikiui apie kaklą apsisukti virkštelę (šis prietaras rečiausiai pasitvirtina). Yra ir dar vienas – kur kas baisesnis: jei būsima gimdyvė iš kitos tokios pat skolinis mezgimo virbalus, daugiau vaikų neturėsianti. Nepatariama dar negimusiam kūdikiui rengti kraitelį. Bet šitai moterys daro dėl patogumo, nors dažna nepataiko parinkti spalvą. Patyrusios akušerės sako, labai gerai gimdyti esant jaunam mėnuliui, nes tada vaikai gimsta sveiki ir ilgai gyvena. Užėjus gimdymo sąremiams, motina turi paleisti savo plaukus, jei jie susegti, supinti ar surišti: taip ji paklojanti kūdikiui lengvą kelią iš savo išėjį į pasaulį.

„Klaipėda“

Paauglių agresija kasmet didėja

Nepilnamečių pyktis šią vasarą buvo nukreiptas į mokyklas. Kai kurių uostamiesčio mokyklų vadovai nespėjo skaičiuoti išdužusių langų. Jie tvirtino tokio mokyklų niekinimo dar neregėję. Skaičiai rodo, jog tarp nusikaltėlių – vis daugiau vaikų.

Nusikalsta vaikai

Klaipėdos VPK atstovas spaudai Albinas Strumyla pastebėjo, kad per pastaruosius penkerius metus nepilnamečių nusikalstamumas nuolat didėjo.

„Liūdina ir kita tendencija – nepilnamečių nusikaltėlių amžius jaunėja. Jeigu anksčiau nusikalsdavo 15-16 metų paaugliai, dabar vis dažniau nusižengia 13-14 metų vaikai“, – teigė A. Strumyla.

Pašnekovo nuomone, paaugliai vasarą neturi ką veikti, slampinėja kiemais, gatvėmis ir krečia šunybes.

„Į stovyklas ne visi tėvai gali vaikus išsiųsti, tad jie renka kitus laisvalaikio praleidimo būdus. Mokyklos niokojamos dėl tos pačios priežasties. Problema tai, kad pastatų nesaugomi. Saugos tarnybos rūpinasi tik vidaus saugumu, o budintys patruliai negali nuolat būti vienoje vietoje“, – pasakojo pareigūnas.

„Paauglių agresija – rimta problema, su kuria būtina kovoti“, – tvirtino A. Strumyla.

Priežastys – šeimoje

Nepilnamečių reikalų pareigūnų veiklos poskyrio viršininkė Violeta Lideikytė spėjo, kad pastaruoju metu jaunuolius apsidėję pyktio virusas.

„Paauglių agresija – visos Lietuvos problema. Niokodami ir naikindami jaunuoliai išlieja savo pyktį, demonstruoja jėgą, nes gerumo ir užuojautos reikšti nemoka“, – teigė V. Lideikytė.

Jos manymu, paauglių agresijos priežasčių reikia ieškoti šeimoje.

„Tenka pripažinti ir tai, kad materialiniai siekliai, noras išsiskirti ir turėti užgožia svarbius dvasinius dalykus, žmogiškumą“, – pastebėjo pašnekovė. Jos nuomone, vaikai dabar nemoka bendrauti, žaisti, neturi kur išlieti savo energijos. „Jei žaidžia krepšinį, tai kiekvienas kamuolio smūgis palydimas keiksmažodžiu“, – stebėjosi pareigūnė.

Paliekami vieni

Psichologė Rasa Karalienė teigė, kad paauglių nusikalstamumas – šeimos ir visuomenės problema.

„Tėvai tampa vis labiau užimti. Todėl vaikai labai anksti paliekami vieni. Tenka girdėti tėvus teisinantis, kad neva jie turi dirbti, negali grįžti anksčiau. Taip atžalos paliekamos laukinėmis sąlygomis“, – pastebėjo specialistė.

Agresyvumas, anot psichologės, slypi kiekviename iš mūsų.

„Suaukęs žmogus sąmoningai suvokia, ką galima ir ko nederėtų daryti. Paaugliai – dar nesuformavusios asmenybės, todėl savo elgesį ne visada kontroliuoja“, – pabrėžė pašnekovė.

Trūksta parkų

R. Karalienė prisiminė užsienio šalių patirtį.

„Vakaruose moksleiviai neturi tokių ilgų vasaros atostogų, nes jos paskirstytos per visus metus. Paaugliai įtraukiami į programas, jiems suteikiama galimybė užsidirbti“, – pasakojo psichologė.

Ji sutiko, kad paauglių agresiją galėjo paskatinti ir šios vasaros karščiai. Siekiant atsigaivinti, išgeriama daugiau alaus, o apsvaigus ir padaroma nemažai nusikaltimų.

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

PETRAS NAVICKAS

*Anapus saulės liepsnoja rytas,
Kur Dievo žemė ir jo diena,
Kur amžinybė, visus palikus,
Anapus saulės skrenda siela.*

Ketverių metų mirties prisiminimui, šv. Mišios už a.a. Petrą aukojamos 2006 m. spalio 22 d. sekmadienį, 10:30 val. ryto ir spalio 25 d. trečiadienį, 8 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, spalio 25 d. ir 31 d. 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje.

Šiais metais lapkričio mėn. bus aukojamos Gregorinės Mišios Pranciškonų misionierių koplyčioje.

Maloniai prašau visus, kurie pažinojo a.a. Petrą, prisiminti jį savo maldose.

Liūdinti draugė Elena Aniulis

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Hundred thirty eight lesson (Handred thiri eith lesan) – Šimtas trisdešimt aštunta pamoka.

Welcome aboard, seat twenty five A is on the right, next to the window. (Uelkam abourd, syt tuenti faiv Ei iz an tha rait, nekst tū tha uindou) – Sveika atvykusi, dvidešimt penkta A vieta yra dešinėje, prie lango.

Thank you, can you help me put my carry on luggage into the overhead compartment? (Thenk jū, ken jū help mi put mai keri an lagidž intū tha overhed kampartment) – Ačiū, ar galėtumėte padėti užkelti mano rankinį lagaminėlį ant lentynos?

I will be glad to, is there anything else I can do for you? (Ai uil bi glėd tū, iz thēr enithing els ai ken dū for jū) – Mielai, ar dar galiu jums kuo patarnauti?

When are we expected to arrive in New York city? (Uen ar ui ekspekted tū arai in Niujork siti) – Kada mes galime tikėtis pasiekti New York miestą?

The plane should land at about

fifty to twelve. (Tha plein šud lēnd ēt ebaut fiftyn tū tuelf) – Lėktuvas turėtų nusileisti maždaug be penkiolikos dvylika.

I didn't think the flight was going to take that long. (Ai didn't think tha flait uoz going tū teik thēt long) – Nemaniau, kad skrydis bus toks ilgas.

Did you take into account the time change? (Didž jū teik intū ekaunt tha taim čeindž) – Ar atkreipėte dėmesį į laiko skirtumą?

You're right, New York is in the Eastern time zone, we are in central, we gain an hour. (Jūr rait, Niujork iz in tha Ystern taim zoun, ui ar in sentšral, ui gain en aur) – Jūs teisi, New York yra rytinėje laiko zonoje, mes esame centrinėje, tai mums prisideda valanda.

Is there anything else I can do for you? (Iz thēr enithing els ai ken dū for jū) – Ar dar galiu jums kuo padėti?

No, I'm fine, thank you for all your help. (Nou, aim fain, thenk jū for al jūr help). – Ne, viskas gerai, ačiū už visą pagalbą.

„DRAUGAS“

**vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų.
Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia
JAV lietuvių visuomenę**

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 97-rius metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS“ yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

„DRAUGAS“ yra dovana, kuri kasdien džiugina ir informuoja jau beveik šimtmetį.

Prenumeruokime ir remkime „DRAUGĄ“.

Anot R. Karalienės, paaugliai renkasi mokyklų, darželių teritorijose, nes mieste trūksta parkų.

„Jaunuoliai neturi kur leisti laiką. Ne visi gali nuvykti už miesto, todėl renkasi arčiau namų esančius kiemus, kur triukšmaudami trukdo aplinkinių namų gyventojams“, –

problema įvardijo psichologė.

Specialistės manymu, paauglių agresyvumo problema pirmiausia turi būti sprendžiama šeimoje. Tačiau visuomenė irgi neturi likti abejinga.

„Klaipėda“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **I Lietuvą sugrįžta iškilaus kunigo Felikso Kapočiaus palaikai.** Kunigas kanauninkas F. Kapočius, Lietuvos tautos šventovės Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčios statytojas, palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Atsisveikinimas su kunigo palaikais vyks Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 2745 W. 44th Street, spalio 22 d. sekmadienio Mišių metu. Dalyvaus Kauno Prisikėlimo parapijos klebonas Vytautas Grigaravičius.

◆ **Amerikos lietuvių katalikų kongresas** vyks spalio 20-22 dienomis Čikagoje, Maria gimnazijoje Marquette Park. Kongresą rengia išeivijos katalikų organizacijos ir institucijas apjungianti Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija, šiemet švenčianti savo šimtmetį. Katalikų federacija buvo įkurta 1906 metais Wilkes Barre, Pennsylvania. Kongreso renginiuose bus paminėtas federacijos veiklos šimtmetis, federacijos įkurtos jaunimo stovyklos „Dainava“ 50-metis ir 40 metų nuo Federacijos iniciatyva Šiluvos Marijos koplyčios Nekalto Prasidėjimo bazilikoje, Washington, įrengimo.

◆ **Spalio 22 d. 12 val. p.p. Tauragės klubo valdyba** kviečia visus lietuvius į smagią gegužinę Šaulių namuose, 2417 W. 43-ia gatvė, Čikagoje. Bus karšti pietūs, veiks baras, loterija. Šokiams gros ir dainuos Algimantas Barniškis. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆ **LSS „Sietuvos“ draugovės** su-eiga įvyks spalio 28 d. 1 val. p.p. PLC posėdžių salėje. (anksčiau buvo skelbta spalio 21 d.). Visos sesės ir jų viešnios kviečiamos dalyvauti.

◆ **Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“** Čikagos skyriaus narių susirinkimas vyks spalio 29 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Jaunimo centro patalpose (5600 S. Claremont Ave.) Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti susirinkime.

◆ **Mieli tėveliai, Pal. J. Matulaičio Lietuvių Katalikų misija** pradeda ruošti vaikus išpažinčiai ir Pirmajai Šventajai komunijai. Kviečiame sakramentams besirengiančių vaikų tėvelius bei visus norinčius suaugusiuosius pagilinti savo tikėjimo žinias, aptarti kai kuriuos gyvenimo ir tikėjimo klausimus, maloniai ir prasmingai praleisti valandėlę diskutuojant ir bendraujant. Užsiėmimai vyks kas antrą sekmadienį Pasaulio Lietuvių centro patalpose, Lemonte. Vaikus katechezei rengs ses. Laimutė, o tuo pačiu metu su suaugusiais bendraus ses. Pranciška. Į pirmąjį užsiėmimą visi renkamės spalio 29 d., sekmadienį, po 11 val. r. Šv. Mišių misijos vestibulyje. Išankstinė registracija ir smulkesnė informacija telefonu: (630) 243-1070.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

◆ **Lapkričio 11 d. šeštadienį, 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, įvyks JAV LB Kultūros tarybos Premijų įteikimo šventė.** Bus pagerbti ir apdovanoti šių metų laureatai muzikos, dailės, žurnalistikos, teatro, radijo laidų srityse. Visus maloniai kviečiame atvykti į šią šventę. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

◆ **Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos** metinis pobūvis vyks lapkričio 11 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Maloniai kviečiame gydytojus ir visus kitus sveikatos priežiūros specialistus atvykti į šį renginį. Registracija tel. 773-434-4545 (Skirmantė Miglinienė).

◆ **Lapkričio 12 d., sekmadienį, PLC didžiojoje salėje** vyks madų paroda „Rudens simfonija“. Renginio pradžia 12:30 val. p.p. Bilietus užsakyti galite tel. 630-257-0153 (Žibutė) arba 630-257-8617 (Elzytė). Spalio 22 ir 29 dienomis bei lapkričio 5 d. bi-lietai bus parduodami PLC misijos prieangyje po 9 val. r. Šv. Mišių ir prieš 11 val. r. šv. Mišias. Lapkričio 12 d. bilietai nebus parduavinėjami.

◆ **Čikagos Lietuvių opera lapkričio 18 d., šeštadienį, 6:30 val. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje (5600 S. Claremont Ave., Chicago)** rengia tradicinį Operos pokylį. Meninę dalį atliks operos solistė Nida Grigalavičiūtė ir Operos choras. Čikagos ir apylinkių lietuviai kviečiami savo dalyvavimu puotoje prisidėti prie būsimo spektaklio pastatymo. Pavienes vietas ir stalus galite užsakyti tel. 708-439-6762 (Rima Urbonavičienė) arba tel. 708-429-9764. Auka — 35 dol. asmeniui.

◆ **Lapkričio 19 d. 3 val. p.p. Švento Kryžiaus bažnyčioje** pirmą kartą po restauracijos nuskambės 1915 m. Tellers-Sommerhof kompanijoje pagaminti vargonai. Vargonus restauravo „Swap-O-Rama“ savininkai ir „The Paul and Gabriella Rosenbaum Foundation“.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų sąskrydis** ir mirusiųjų prisiminimas vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolyne sekmadienį, spalio 29 d. 11 val. r. Šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys vienuolyno kape-lionas kun. Kęstutis Kėvalas. Po pietų bus rodomas filmas apie seselių gyvenimą ir jų 70 metų veiklą. Po filmo — Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis: Naujosios Anglijos valdybos pirmininkės Gitos Kupčinskienės pranešimas ir lietuvių susitikimo šventės—gegužinės aptarimas. Pasi-baigus posėdžiui bus mirusiųjų pagerbimas — kapinių lankymas, naujų paminklų šventinimas ir vienuolyno koplyčioje Mišparai už mirusiuosius. Visi kviečiami. Norinčius dalyvauti prašome iki spalio 20 d. pranešti tel. 860-928-7955.

DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraščioje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500

**VISI MALONIAI
KVIEČIAM!**

Evelina Puzaitė
Gabrielius Alekna
Vakarė Petroliūnaitė

DOVANA NARIAMS

LIETUVIŲ FONDO

tradicinis rudens pokylis, stipendijų įteikimas
ir nepakartojamas stipendininkų koncertas
„Dovana nariams“

2006 m. lapkričio 4 d.

Pasaulio Lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL

PROGRAMOJE:

5:30 val. p.p. — kokteiliai Lietuvių fondo salėje
6:30 val. v. — koncertas „Dovana nariams“ Lietuvių fondo salėje
7:30 val. v. — vakarienė ir šokiai PLC salėje

Lietuvių fondas 2006 m. paskyrė 71 stipendiją, tai 25proc. šių metų skirtos paramos. Kiti 75 proc. skirtos paramos remia mokslą, švietimą, kultūrą, lietuviško jaunimo ugdymą išeivijoje ir Lietuvoje.

„Šį koncertą organizuojame, norėdami parodyti LF gabių studentų, kurie gauna Lietuvių fondo stipendiją, talentus. Mes didžiuojamės jų pasiekimais ir tikime, jog jų pasirodymai išgarsins Lietuvą. Mes labai dėkojame LF nariams, kurių dovanumas sudarė galimybes suteikti Lietuvių fondo stipendijas. Šis koncertas — dovana jiems!“ — sakė LFV pirmininkė Sigita Balzekienė.

Koncerte dalyvaus LF stipendininkė, pianistė Evelina Puzaitė, fortepijoną studijuojanti Londono Guildhall aukštojoje muzikos ir dramos mokykloje. Buvęs LF stipendininkas pianistas Gabrielius Alekna, magistro ir daktaro studijas baigęs Juilliardo mokykloje Niujorke ir jaunlausia šio vakaro atlikėja LF stipendininkė sopranas Vakarė Petroliūnaitė, studijuojanti Westminster Choir College, Princeton, New Jersey.

Koncerto „DOVANA NARIAMS“ pavadinimas tiesiogiai atspindi koncerto tikslą.

Bilietai — 50 dol., studentams — 30 dol. Bilietus iki spalio 26 d. galite užsakyti tel. 630-257-1616 (Živilė) arba ADMIN@LITHFUND.ORG

sekmadienį
lapkričio 19 d.
12:30 v.p.p.

**SCENA YRA,
BET NEIRENGTA
KONCERTAS**

Vos prieš pusę metų atidaryta erdvi ir moderni Jaunimo rūmų salė Pasaulio Lietuvių centre jau tampa naująja kultūrinę ir sporto renginių vieta, tačiau trūksta sceninio įrengimo. Tuo tikslu rengiama kultūrinė popietė, kuri supažindins lietuvius su naująja sale, o surinktos lėšos bus skirtos scenos įgarsinimui ir apšvietimui.

Meninę programą ruošia lietuvių meno ansamblis „Dainava“, Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras „Vyturys“, tautinių šokių grupės „Grandis“ ir „Spindulys“, bei Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai.

Koncertas vyks lapkričio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Jaunimo rūmų salėje, PLC, 14911 127th Street, Lemont. Įėjimas suaugusiems — 10 dol., jaunimui iki 16 metų — 5 dol. Pietus bus galima papildomai nusipirkti prieš koncertą.